

Ulrich Bäumer

HOĆEMO SAMO TVOJU DUŠU
Rock scena i okultizam

<i>Naziv:</i>	HOĆEMO SAMO TVOJU DUŠU Rock scena i okultizam
<i>Autor:</i>	Ulrich Bäumer
<i>Naslov originala:</i>	WIR WOLLEN NUR DEINE SEELE Rockszenen und Okkultismus: Daten Fakten Hintergründe
	Prvo izdanje 1984. Deseto izdanje 1993. Copyright 1984. by CLV
<i>Prevod na hrvatski jezik:</i>	Višnja Bartolović (1998)
<i>Priredio:</i>	Pavle Simović
<i>Izdavač:</i>	Institut za izučavanje religije www.religija.me
<i>Štampa:</i>	„Donat Graf“ Beograd
<i>Napomena izdavača:</i>	Ovo izdanje je neznatno adaptirano u odnosu na original.

SADRŽAJ

Predgovor	5
Prvo poglavlje: Nastanak okultne rock-muzike	6
Drugo poglavlje: Sympathy for the Devil	17
Treće poglavlje: Zauzimanje stava	26
Četvrto poglavlje: Pod demonskim uticajem?	36
Peto poglavlje: Hotel California	46
Šesto poglavlje: Highway to Hell	57
Sedmo poglavlje: Umanjivanje značenja ili pretjerivanje?	67
Osmo poglavlje: Kakvu ulogu ima muzika?	71
Deveto poglavlje: Eksplozija okultnog	80
Literatura	90

„Oduvijek su muzika i magija u svim kulturama išle ruku pod ruku. Čini se da je muzika, koja ne želi uticati samo na razum, već prije svega i na čovjekove osjećaje (koji sežu sve do podsvijesti), ona ključanica kroz koju možemo ‘zaviriti’ u djeliće jedne druge stvarnosti čak i u samome sebi. Elektronskim kompozitorima poput Karlheinza Stockhausena ta veza je već odavno poznata. U rock-muzici zapadnog kulturnog kruga osobito se pak stvara i doživljava magija.“

„*Rock-muzika i magija*“, *Rock Sessio N°1*

„Korišćenje ouija-dasaka, čarolija i droga, prizivanje okultnih sila nije tek odnedavno sastavni dio umjetničke djelatnosti. Praznovjerje i čarobne riječi oduvijek su pripadale svijetu umjetnosti. U svim područjima umjetničkog djelovanja mogu se naći takvi tragovi, pa ni rock’n’roll nije toga ostao pošteđen. Možda je rock’n’roll čak osobito pogodan za uticaje takve vrste...“

„*Rock i crna magija*“, *Spotlight10/1978.*

„Neke rock’n’roll grupe stoje zajedno u krug i ispijaju šolje pune krvi. Neki padaju na koljena i klanjaju se đavolu.“

Bivša rock-zvijezda Little Richard, ljeto 1980.

PREDGOVOR

Radujemo se što čitaocima možemo predstaviti knjigu *Hoćemo samo tvoju dušu*. Ta knjiga je na njemačkom govornom području u deset izdanja u periodu od 1984. do 1993. godine (zbog čega se iz sadašnje perspektive već može smatrati istorijskom građom) podstaknula veliko zanimanje zbog osobite i malo poznate problematike. Bila je povod cijelom nizu pisama čitalaca, razgovora, pitanja i rasprava. Neka pitanja redovno su se ponavljala, između ostalih i pitanje o tome treba li ovu knjigu shvatiti kao neku vrstu optužnice protiv rock-muzike uopšteno ili barem protiv stilskog pravca hard-rocka.

Da pojasnimo: knjiga *Hoćemo samo tvoju dušu* želi upozoriti na povezanost koja postoji između različitih rock-izvođača i tajanstvenog područja okultizma. Osim filmskih režisera, pisaca i umjetnika, postoje i muzičari koji se bave crnom magijom, spiritizmom i satanskim kultovima, te svoju „poruku“ žele predati ljudima. Nerijetko je s okultnom „fasadom“ povezan još jedan motiv, a to je beskrupulozna zarada. To na poseban način vrijedi za zle pojave u hard-rocku i heavy-metalu, koji se poslednjih decenija ubrajaju u najopasnije i zabrinjavajuće razvojne pravce na muzičkoj sceni.

Autor knjige u svojim istraživanjima je skupio zanimljive i malo poznate podatke o popularnim rock-grupama. Misteriozni, najčešće nepoznati „zakulisni“ život različitih rock izvođača, autor osvjetjava na temelju brojnih podataka i činjenica, donoseći šokantna otkrića.

Autor pri tome zauzima kritičko stajalište, daje važne i istovremeno izazovne podsticaje na razmišljanje, te čitaocu na temelju Biblije ukazuje na moguće posledice prihvatanja te muzike.

1. NASTANAK OKULTNE ROCK-MUZIKE

Godina je 1969. Tri godine nakon što je oglašeno „vrijeme klanjanja đavolu“ osnivanjem prve satanske crkve u San Francisku, okultizam i satanski kult počinju drsko nastupati u javnosti i putem rock-scene. Početak je označio engleski sastav *Black Sabbath* (Crni sabat). Ime daje ono što obećava: sa svojim novim scenskim nastupom, u kojem je teška rock-muzika popraćena crnim misama, prizivanjima đavola i kultom vještica, ova se grupa razvila u prototip i utjelovljenje „okultnog rocka“, one posebne vrste rock-muzike u kojoj su okulti elementi (magija, spiritizam, satanizam itd.) u prvom planu u tekstovima pjesama i izvedbi na pozornici. Ta kombinacija hard-rocka s okultnim i satanskim trebala je prokrčiti put drugim grupama: *Black Sabbath* je postao preteča onih bendova mlađe heavy-metal generacije, koji su poslednjih godina svojoj publici ulili strah u kosti.

Leksikon rock-muzike izvještava:

Black Sabbath se godine 1969. u Birmingemu zakleo na totalni rock, te je za sebe izabrao ime jednog horor-filma s Borisom Karloffom u glavnoj ulozi. Godinu dana kasnije taj kvartet je svojom ludačkom pjesmom „*Paranoid*“ (sastavljenom za deset minuta) postao hit-bend na obje strane Atlantika.

Ozzy Osbourne (vokal), Tony Iommi (gitara), Geezer Butler (bas-gitara) i Bill Ward (bubnjevi) isprva su se na pozornici iživljavali u okultnim ritualima i hvalili svojim igrama iz djetinjstva punim nasilja u radničkim četvrtima Birmingema, sve dok nisu postali popularni kao romantični rock-odmetnici. Njihov uspjeh kod maloljetne publike bio je potpuno suprotan ocjeni kritičara. Prijemčivi zvuk „lave“ sa kreštavim solo glasom prenosio je tekstove koji su šokirali javnost, kao: „Oduzmi

sebi život, on postaje jeftin; ubij nekog, niko neće plakati; sloboda je tvoja, učini samo svoju dužnost, želimo samo tvoju dušu“ („Cornucopia“).

Takvi tekstovi u tolikoj mjeri su oduševili američku omladinu da je bend tamo neprestano bio na turnejama i ubirao zlatne albume. Tek nakon što su neki svirači na koncertima počeli padati zbog iscrpljenosti, grupa je prestala sa svojim grozničavim putovanjima po SAD-u. Osbourne je to obrazložio drukčije: „Amerika je najsatanskija zemlja na svijetu. Jenkiji će za dolare učiniti sve. Ljudi su тамо (u svojoj pohlepi za drogom) prava ноćна мора. Čudi me što barem pola njih ne dolazi na koncert s mrtvačkim sandukom.“¹

Stručnjak za rock-muziku Tibor Kneif komentarisao je prvi album *Black Sabbath* ovim riječima: „Iste godine kad je sastav *Deep Purple* izdao svoj album ‘In Rock’, grupa *Black Sabbath*, takođe iz Engleske, izdala je svoj prvi album. Otada je u hard-rocku utemeljen novi pravac, koji bi se zbog inspirisanosti Hičkokom mogao nazvati ‘rock strave i užasa’, jer u njemu se nasilje sublimira kao strah pred zastrašujućim. Naslovna pjesma tog albuma praćena je zvukom zvona i sniženom kvintom, tzv. tritonom, koji najavljuje zlu kob, a koji u starijim ruskim programskim kompozicijama kod slušalaca izaziva tjeskobu. Kao što u kvalitetnijim filmovima o Drakuli u biti sama igra sjena izaziva stravu, tako i tu tekst pjesme samo ugođajno ukazuje na užas prethodne noći, umjesto da ga izričito spomene. Bliskost sa crnom magijom jasno je vidljiva na unutrašnjoj strani omota albuma iz 1970. godine, i to u obliku tajanstvenog krsta postavljenog naopačke. Spoljna strana omota prikazuje oronulu kuću, osušene grane, i bliјedu kćи Drakule koja izgleda nestvarno.“²

Anton LaVey, obožavalac đavola i utemeljivač prve službene satanske crkve u Sjedinjenim Američkim Državama („First Church of Satan“),

izjavio je u novembru 1968: „Masa koja pristaje uz Zloga iskrivljuje Očenaš, unosi u njega besramnosti i gazi Hristov krst nogama, ili ga vješa naglavačke.“

Isječak naslovne pjesme *Black Sabbath* glasi:

„Šta je to?! Stoji pred mnom. Lik u crno odjeven, koji pokazuje na mene! Okreni se žurno i bježi! Pronađi izabranog! Crni lik sa očima od vatre pokazuje ljudima njihovu žudnju. Vidi im plamen kako suklja sve više i više! Oh, ne, ne, ne, ne!! Molim te, Bože, pomozi mi!!!“

U pjesmi „NIB“ Lucifer (sotona) mami dušu slušaoca:

„Neki ljudi kažu da moja ljubav ne može biti istinita. Molim te, vjeruj mi, najdraži moj, i ja ću ti pokazati. Oh, voli me sada, i neće ti biti žao prekinuti sa životom kojim si živio prije susreta sa mnom... Moje je ime Lucifer uzmi moju ruku!“

Prvi LP grupe *Black Sabbath* izazvao je talas gnjeva i odbijanja, ali i odobravanja. Povrh toga izazvao je i naglu rasprodaju na tržištu knjiga: knjige na temu crne magije, kulta vještica i prizivanja duhova iznenada su se razgrabile.³

Na omotu LP-ploče „Reflection Black Sabbath“ hvalisavo piše:

„Odmah na prvoj LP-ploči prizivali su Sotonu koji je onda zaista i došao. Obećao im je uspjehe u cijelom svijetu. Radi toga moraju svake godine svirati na veliki sabat. I jedna i druga strana do danas je održala riječ.

Šest uspješnih LP-ploča, veliki koncerti pred obožavaocima iz cijelog svijeta. Na tim koncertima svirali su svoj pakleni vrući hard-rock, idealnu muziku za paklena slavlja za crne, krvave sabate.

A ti, bijedni ludače, koji držiš ovu LP-ploču u rukama, znaj sada, da si

s njom prodao svoju dušu, jer će te ona brzo uloviti u ovom paklenom ritmu, u đavolskoj snazi ove muzike. I ovaj divlji muzički ugriz tarantule natjeraće te da plešeš bez kraja, bez prestanka.“

Za obožavaoce postoje čak naljepnice na kojima otvoreno piše: „I'm possessed by Black Sabbath“ (Opsjednut sam Black Sabbathom)!

Izrazito demonske oznake možemo vidjeti i na omotu LP-ija „Sabbath Bloody Sabbath“, na kojem je naslikan gnusan satanski ritual. Na omotu se pojavljuje i poznati i ozloglašeni broj 666, broj „Antihrista“ (Otk. 13,18), koji kod obožavaoca Sotone ima veliku ulogu. Broj 666, koji se zajedno s mrtvačkom glavom i ukrštenim kostima pojavljuje na nekim majicama kluba obožavaoca, slobodno možemo ocijeniti kao znak otvorenog pristajanja uz satanizam.

Bubnjar *Black Sabbath*, Bill Ward, otvoreno je jednom priznao da osjeća da bi „Sotona mogao biti bog“.⁴

Njegov kolega iz grupe Ozzy Osbourne tvrdi da je bio prisiljen gledati okultni horor film „Egzorcista“ dvadeset šest (!) puta.⁵ Jednom prilikom je za sebe rekao: „Ne znam jesam li medij neke spoljašnje sile. U svakom slučaju, nadam se, naravno, da nije ono što mislim: Sotona.“⁶

Nevjerovatno, ali istinito.

Nakon ovih izjava muzičara ne čudimo se tome što u nekim svojim pjesmama daju riječ Sotoni lično: „Gospodar ovoga svijeta“ („Lord of this World“)⁷:

„Istražuješ svoj duh i ne znaš gdje da počneš. Ne možeš naći pravi ključ za svoje srce. Misliš da znaš, ali nikad nisi sasvim siguran. Tvoja je duša bolesna, ali nećeš naći lijeka.

Tvoj svijet za tebe je stvorio neko u nebu, ali ti biraš zle putove umjesto ljubavi. Gdje god živio, činiš da ja budem gospodar ovog svijeta. Tvoja duša, koju sam ti uzeo, nikome čak ne nedostaje.

Gospodar ovoga svijeta zli posjednik!
Gospodar ovoga svijeta on je sad tvoj isповједник!

Ti misliš da si nedužan i da se nemaš čega bojati. Kažeš da me ne znaš ali zar to nije jasno? Opredjeljuješ se za mene svojom svjetovnom požudom i ohološću. Da li ćeš se opredijeliti za mene i kada umreš?"

Ta pjesma potiče s LP-a „Master of Reality“ (1971). *Black Sabbath* na istoj ploči donosi i sledeće „umjetničko djelo preobražaja“, koje nevjerovatno ali istinito zvuči naizgled hrišćanski: „After Forever“.⁷

„Da li si ikad razmišljao o svojoj duši da li se ona može spasiti? Ili možda pak misliš da ćeš jednostavno ostati u grobu kada jednom umreš?

Da li je Bog samo puka misao u twojoj glavi ili je on dio tebe? Da li je Hrist samo neko ime koje si jednom pročitao u nekoj knjizi kad si još išao u školu?

Ja sam video istinu. Da, ja sam video svjetlo, i promijenio sam svoje putove. I biću spremna na kraju naših dana, kada budeš sam i kada te bude strah.

Da li je moguće da se bojiš toga što bi mogli reći tvoji prijatelji kad bi znali da vjeruješ u Boga? Prije nego što te kritikuju, trebali bi spoznati da je Bog jedini put do ljubavi...

Mislim da je istina da su ljudi poput tebe raspeli Hrista. I mislim da je

žalosno što je twoje mišljenje bilo mišljenje većine. Da li ćeš biti siguran u svoje mišljenje kada se približi tvoja smrt i da li ćeš tada reći da ne vjeruješ? Imao si šansu, ali si je odbio i sada to više ne možeš ispraviti.

Možda ćeš jednom konačno promisliti prije nego što kažeš da je Bog mrtav i zaboravljen. Otvori svoje oči i jednostavno uvidi da je on jedini koji te sada može spasiti od tvojeg grijeha i mržnje. Ili ćeš se i dalje izrugivati tome što sada čuješ? Da! Mislim da je za tebe prekasno.“

Nadam se da ovaj kratki odlomak jasno pokazuje kako i hrišćanska omladina može biti zavedena lukavošću đavola. „Pobožan“ tekst (po-put „After Forever“) nikako ne daje pouzdanu informaciju o duhovnosti autora. Već je i apostol Pavle upozoravao na to da se Sotona zna vrlo vješto prikriti i prevariti ljudi, kako bi upali u njegovu zamku.⁸

Sigurno će neki ukazati na to da članovi grupe Black Sabbath ipak nose metalne krstove. Je li to izraz njihova hrišćanskog nazora? Ni-pošto! Poznavajući opasnosti koje prijete od demona neki se okultisti (tzv. „bijeli magovi“) zaštićuju metalnim krstovima. Prema njihovim izjavama, zle sile boje se tog znaka (ovo praznovjerje potiče iz mješavine lažirane religije i magije). Ipak, četvorica „paklenih rockera“ ne prezaju pred tim da povremeno krst objese naopako...⁹

Bob Larson, koji je u Sjedinjenim Američkim Državama poznat kao hrišćanski stručnjak za rock-muziku, bio je vrlo uzneniren brojem albuma Black Sabbath-a koje posjeduje hrišćanska omladina:

„Bio sam šokiran kada sam otkrio da zabrinjavajuće velik broj mladih ljudi koji vjeruju u Hrista kupuju i slušaju albume Black Sabbath-a, iako znaju da je ta grupa naklonjena Sotoni. Neki su pokušali stati u obranu Black Sabbath-a, navodeći njihovu pjesmu ‘After Forever’.“¹⁰

Raj i pakao

Nakon osmog LP-ija *Black Sabbath* „Never Say Die“ (1978) došlo je do skandala kad se glavni pjevač Ozzy Osbourne odijelio od svojih kolega, kako bi započeo solo karijeru. Osbourne, koji se odao piću, sažeto je o svom odlasku iz *Black Sabbath* rekao sledeće: „Zapravo me ovdje uopšte ne bi trebalo biti, već bih trebao biti u kovčegu. Bilo je pet do dvanaest. Da sam ostao u *Black Sabbath*, uskoro bi se dogodio Keith Moon broj dva. Pijančenje je bilo moj hobi...“¹¹

„Bez pjevača *Black Sabbath* vrijedi toliko koliko televizor bez ekrana“, glasio je komentar jednog rock-magazina. Grupa je uspjela u bivšem pjevaču sastava *Rainbow*, Ronnie James Diou, koji je i u *Rainbow* pokazivao veliku sklonost prema okultnom, konačno naći prikladnu zamjenu.

Godine 1980. izšao je LP „Heaven and Hell“ („Raj i pakao“). Na crnom omotu ove ploče prikazana su tri anđela sa oreolima, ali sa crvenim lakovima na noktima, kako kartaju i puše cigarete! Prije bi to, dakle, bili pakleni anđeli, a mjesto više „pakao“ nego „raj“!

Krajem 1981. uslijedio je LP „Mob Rules“, čija je naslovna pjesma postala glavna prateća muzika u okultno-fantastičnom filmu „Heavy Metal“. „Live Evil“ („Živo zlo“) naslov je dvostrukog live-albuma grupe; taj naslov sažeto izražava ono što bend sam o sebi misli, i ono na što hiljade i hiljade obožavaoca pomisle pri pomenu imena „Black Sabbath“.

Ronnie James Dio prilikom jednog koncerta uživo pozdravio je publiku satanskim pozdravom, pri čemu je ispružio kažiprst i mali prst (time su simbolizovani rogovi). Pjevač je zaurlao prema mnoštvu, a mnogi su mu otpozdravili istim satanskim pozdravom. Dio je tada

pogledao u znak koji je rukom načinio i rekao: „Mnogi ljudi misle da znaju što ovaj znak znači, ali mi znamo što stvarno znači. On znači: ‘Živio rock’n’roll’.“¹²

Omot solo LP-a Ronnie Jamesa Dioa „Holy Diver“ (1983). Sablasna scena prikazuje đavola koji kupca ploče pozdravlja satanskim pozdravom. Upravo je čovjeka svezana u lance kojeg lako možemo raspoznati kao sveštenika bacio u pobješnjelo more.

Ulazak u grupu popularnog bivšeg pjevača grupe *Deep Purple*, Iana Gillana, bio je spektakularan. On je iznenada preuzeo posao Ronnie James Dioa, koji je napustio grupu u martu 1983.

„Sviraju kao da ih je vrag opsjeo“, opisuje nastup nove formacije jedan časopis za mlade te nastavlja: „Na vanjskoj strani omota ceri se grimasa paklenog novorođenčeta vražjih, zelenih očiju. Ima robove na čelavom tjemenu, zube vampira koji svjetlucaju iz uglova usta, i duge, šiljate, žute nokte. Kao što obećava naslov najnovije LP-ploče *Black Sabbath*, ‘Born again’ (‘Ponovo rođen’), takvima su se pokazali ‘velikani’ hard-rocka u septembru na dugoočekivanoj turneji po Njemačkoj. I uistinu, ‘poklonici đavolu rock-muzike’, kako *Black Sabbath* rado sam sebe naziva, još privlače na hiljade vjernih obožavaoca u

koncertne dvorane, u kojima uz pakleno glasnu muziku slave svoje crne rock-mise. U debelim slojevima navire zelenkasto-bijela magla preko pozornice, dok bend počinje sa bubnjanjem uvodne pjesme ‘Born again’. Na platnu iznad pozornice svjetlucaju obrisi engleskog žrtvenika ‘Stonehenge’, a sasvim naprijed, klečeći u magli, Ian Gillan trese svojom smeđom glavom kao da je opsjednut, i urla ‘Paranoid’ ili ‘Iron Man’ prema pobješnjeloj masi, koja kao začarana pleše na toj crnoj misi i stalno hoće još.”¹³

Jedan obožavaoc je primijetio: „Uz njihovu muziku može se i bez droge pasti u trans.“

Luciferov miljenik

Ozzy Osbourne („Luciferov miljenik“, kako ga je nazvao jedan muzički časopis) sasvim se predao tome da obnovi sjaj svog okultnog imidža, što mu je i uspjelo i donijelo cijeli niz zlatnih i platinastih ploča (nakon prodaje nekoliko miliona primjeraka).

Dio Osbournovog gnusnog šoua uživo bio je i običaj da pticama odgriza glavu, sve dok jednom nije odgrizao glavu mrtvog šišmiša kojeg mu je neko bacio na pozornicu, nakon čega je morao primiti niz bolnih injekcija protiv bjesnila.¹⁴

Osbourneov prvi album „Blizzard of Ozz“ (1981) jedan časopis za mlade opisao je sledećim riječima:

„Ozzy Osbourne, kao uvijek pun simbola, ponovno se javio nakon odlaska iz grupe *Black Sabbath* LP-pločom ‘Blizzard of Ozz’. Na omotu ploče Ozzy leži umotan u crveno svešteničko ruho, usred krajolika punog magle, mrtvačkih glava, s crnom mačkom, i velikim krstom podignutim za napad... I zato uopšte ne čudi kada se Ozzy u jednoj pjesmi

obraća najbrutalnijem pokloniku đavola i okultisti novijeg vremena, čiji je sledbenik i Jimmy Page iz grupe *Led Zeppelin*: ‘Mr. Crowley, I wanna know what you meant.’ (Gospodine Crowley, želim znati što ste mislili.)¹⁵

Unutrašnja strana omota live LP-a Ozzya Osbournea „*Speak of the Devil*“ (1982), na kojoj se na najgnusniji način pokazuje kao vampir koji sisa krv. Na ploči „*Bark at the Moon*“ (1984) on se čak pretvorio u vukodlaka. Na LP ploči „*Diary of a Madman*“ (1981), koja je puna tajanstvenih šifri, „Luciferova miljenika“ vidimo kako gestikulira ispod naopako okrenutog krsta.

Time što je odao poštovanje Aleisteru Crowleyu, Ozzy Osbourne se „vinuo“ u Ginisovu knjigu rekorda. „Mr. Crowley“ je najprodavaniji „picturedisc“ (ploča sa slikom na vinilu) koji je ikad napravljen!¹⁶

*Omot petog albuma grupe Black Sabbath
„Sabbath bloody Sabbath“*

2. SYMPATHY FOR THE DEVIL (SIMPATIJA ZA ĐAVOLA)

Velika Zvijer 666

Ozloglašeni mag Aleister Crowley (1875-1947) smatra se najvećim satanistom dvadesetog vijeka. Godine 1896. u Stockholmu je navodno imao viziju, koja mu je dala sigurnost da je on Antihrist. Otada sebe naziva „Velikom Zvijeri 666“, „Zvijeri Bezdana“ (Otk. 11:7) i vjeruje da ga okultne sile sa nadljudskim znanjem i sposobnostima žele upotrijebiti kao komunikacijski kanal s čovječanstvom.

Crowley je tumačio da je cilj njegove misije: „...pokrenuti okultne sile koje će krajem ovog stoljeća kulminirati u prosvjetljenju svih ljudi“. Samog je sebe vidio kao proroka koji će uvesti novo doba i zbrisati ostatke zastarjelog hrišćanstva koje više nije sposobno opstati. Vrlo su informativne riječi samog Crowleya: „Sotona nije neprijatelj ljudi: On je... život... ljubav... svjetlo!“, i „Put do raja vodi kroz pakao!“ Crowleyev cilj bio je da čovjek prisvoji sile i snage demonskog svijeta kako bi postao gospodar svijeta.

Osim crne magije i satanizma, kao i intenzivnog drogiranja, veliku ulogu na Crowleyevu životnom putu igrala su seksualna osvajanja. Njegovi poznanici i prijatelji su ga opisivali kao nezasitnog. Tokom čitavog života imao je nebrojene veze, kako s muškarcima, tako i sa ženama, iako, s druge strane, kažu da mu je potpuno nedostajala naklonost

Ijudi. Oslanjajući se na indijski tantra-kult, promovisao je teoriju da su seksualna zastranjenja činovi seksualne magije. S godinama Crowley je postajao sve satanskiji pa mu se počeo dopadati tjelesni sadizam. Jedna od njegovih brojnih pverzija bila je da je vršio nuždu na tpihe. Pri tom je tvrdio da su njegovi izmeti sveti.

Aleister Crowley je napisao mnogo pjesama, eseja i opisa svoje okultističke filozofije i iskustava. Veći dio tih spisa bio je pornografske prirode. Njegovim glavnim djelom smatra se *The Book of the Law* (Knjiga zakona), koje mu je u aprilu 1904. u Kairu diktirao njegov duh-vođa, demon Aiwass (Ajvaz). Radi se o Antibibliji, u kojoj je Crowley formulirao svoje satansko učenje i misao vodilju: „Do what thou wilt shall be the whole of the law“ – Radi što hoćeš, to je sav zakon!

Prema toj zapovijesti i Crowleyevu uzoru, razvio se mračni svijet tajanstvenih rituala i tajnih okultnih loža, u kojima se praktikovala crna magija, klanjanja đavolu i čudna žrtvovanja koja su išla sve do žrtvovanja ljudi.

Aleister Crowley bio je sav prožet strašću prema zlu i razvratnosti. Bio je kliconoša zla; svojim crnomagijskim vizijama i praksama zarazio je nebrojeno mnoštvo ljudi te ih tako stavio pod uticaj Zloga. Njegove se knjige još i danas prodaju na desetke hiljada.

Novinar Horst Knaut piše u svojoj knjizi „Testament zla“: „Ono što je Aleister Crowley u svom životu izmislio, naučavao, objavio i praktikovao postalo je za mnoge okultne grupe smjerodavno. U Crowleyevoj filozofiji našli su novi životni put, novi stav duha, novu religiju. Crowley nije doživio veliki procvat i nove plodove svojeg učenja nakon Drugog svjetskog rata u Evropi, i posebno, Americi. Nakon svog avanturističkog života umro je, zavisan o drogi, pomućena uma i usamljen, u svojoj domovini Engleskoj 1947.“¹

Led Zeppelin

Trenutno najznamenitijim sledbenicima Crowleyeva učenja smatraju se Jimmy Page, voditelj poznate rock-grupe *Led Zeppelin* (koja se u međuvremenu raspala), kao i producent Kenneth Anger, koji je svojevremeno u Crowleyev svijet duhova uveo grupu *Rolling Stones*.

Kada Jimmy Page nakon turneja i snimanja ploča želi crpsti novu snagu, povlači se u svoju kuću „Boleskine“ na obali Loh Nesa. Prije je ta kuća sablasti bila u posjedu Aleistera Crowleya, koji je tu slavio svoje okultne posvetne rituale.

Osim što se bavi okultnom muzikom, Page vodi i okultnu radnju. Taj gitarista, koji je istovremeno i majstor zena, o tome kaže: „Nije postojala dobra zbirka okultne literature u Londonu, a meni je bilo mrsko ići na sva ona različita mjesta gdje bih mogao dobiti knjige koje sam želio.“²

Jedna od najpoznatijih i najuspješnijih pjesama *Led Zeppelin* je „Stairway to Heaven“, koja opisuje istoimeni kult iz egipatske mitologije. Ali tekst te pjesme sadrži u šifrovanom obliku i satansko vjerovanje! Ako se „Stairway to Heaven“ na ploči svira unatrag (što nije moguće na običnim gramofonima), mogu se čuti sledeći djelovi rečenica:

„Listen! We have been there... I will sing, because I live with Satan... Serve me!... There is no escaping it... with Satan... if we've got to live

for Satan... Master Satan...“

„Slušajte! Bili smo тамо... Pjevaću, jer живим са Sotonom... Služi mi!... To se не може избећи... са Sotonom... ако требамо живjetи за Sotonu... гospodaru Sotono...“

Snimanje ploča unatrag koje omogućava posredovanje ili umetanje tajnih poruka („backward masking“) у меđuvremenu је постало ozloglašeno. Vrlo je vjerovatno да ту методу можемо pripisati Aleisteru Crowleyu, koji je učio да осoba која се заиста želi baviti satanizmom mora znati говорити, читати, писати, misliti и razumjeti тaj obrnutи језик.³

Evo još jednog sablažnjivog primjera за „backward masking“. U pjesmi „When Electricity Came to Arkansas“ grupe *Black Oak Arkansas* пjevač на једном мјесту испушта чудне гласове. Свирено унага, razaznaje se ovo: „Sotona, Sotona, Sotona. On je bog, on je bog, on je bog“.⁴

„Odlučujući чинилac за svaku uspješnu rock-grupu je energija: sposobnost dati energiju, primiti energiju od publike i opet je dati natrag.

Rock-koncert u svojoj biti nije ništa друго него ritual prilikom којега se oslobođa i prenosi psihička energija. Koncerti *Led Zeppelin* temelje se на jačini zvuka, ponavljanjima i ritmu.

Jako su slični marokanskoj trans-muzici, која je по свом поријеклу i svrsi magijska. Svaka umjetnost, muzika, slikarstvo ili književnost izvorno je бila призиванje duhova i magija, која се користила за постизање одређених циљева.

Cilj koncerata *Led Zeppelin* је energija код svirača i publike. Да bi se то постигло, потребно је posegnuti за изворима magijskih sila, koliko god то било опасно.⁵

Rolling Stones

Grupa *Rolling Stones* takođe se jedno vrijeme upustila u avanturu sa satanskim kultom. Već 1967. godine su s naslovom LP-ploče „*Their Satanic Majesties Request*“ udovoljili „želji njegovog satanskog veličanstva“. Kao što je pjevač *Stonesa* Mick Jagger kasnije priznao, grupu je kod izrade ove ploče inspirisao niko drugi nego Anton LaVey, prvo-sveštenik Satanske crkve u San Francisku.⁶

Nedugo zatim nastala je ozloglašena pjesma „*Sympathy for the Devil*“ („Simpatija za đavola“), koja je postala himna američkih poštovalaca Sotone.

Tony Sanchez, prijatelj *Stonesa*, izvijestio je o jednom njihovom nastupu uživo: „Pri kulminaciji pjesme ‘*Sympathy for the Devil*’, Jagger je sa sebe strgnuo svoju jarko crvenu majicu i time otkrio veliku i ružnu tetoviranu sliku đavola. Počeo sam se pitati, bavi li se on možda crnom magijom intenzivnije nego što smo mi to slutili.“⁷

U intervjuu za časopis *Rolling Stone* gitarista Keith Richard naglasio je: „Crna magija nešto je što bi svako trebao istražiti. U njoj se kriju velike mogućnosti. Mnogi ljudi su se s njom igrali; svako ima nešto od toga u sebi. Zašto postoje čarobnjački kultovi? Sve te stvari se odbacuju kao praznovjerje i bapske priče. Ja nisam stručnjak, to nikad ne bih tvrdio. Samo pokušavam stvari pomalo otkriti javnosti... Postoje magovi koji misle da smo Luciferovi tajni agenti, i drugi koji misle da

smo Lucifer lično.”⁸

Naslov albuma *Stonesa* „Get Yer Ya-Ya’s Out“ (1970) potiče od jedne rečenice koja se često pojavljuje u određenim vudu-kultovima (crna magija Afrikanaca). Djelovi LP-ploče „Goat’s Head Soup“ (1973) čak su snimani uživo pri jednom vudu-ritualu. U jednoj od pjesama čuju se krikovi čovjeka koji je demonski opsjednut.⁹ Unutrašnjost omota prikazaje odsječenu kozju glavu, koja pliva u kotlu punom kipuće vode. Kozja glava klasičan je simbol satanizma (simbol Lucifera).

Nakon ovog uvida ne čudi što je Keith Richard primijetio da pjesme *Stonesa* često nastaju sasvim spontano, slično inspiraciji pri spiritističkom sastanku. On je objasnio da iz autora „izlazi“ velik broj pjesama, pod uslovom da su poslušni i otvoreni mediji.¹⁰

Igra s vatrom

Posebnu pažnju zaslužuje veza između *Rolling Stonesa* i Crowleyeva učenika Kennetha Angera. Anger, koji sam sebe naziva „čarobnjakom kina“, optički je prenio Crowleyeve izreke o magiji, seksualnosti i nasislu u svoje filmove. Njegovo životno djelo je film „Lucifer Rising“ (Luciferov ustanač), koji je definitivno filmska verzija Crowleyevih predstava o Sotoni.

Kao glumca u glavnoj ulozi u filmu „Lucifer Rising“ Kenneth Anger zamislio je pjevača Stonesa Micka Jaggera. Njegov prethodnik u toj ulozi, gitarista Bobby Beausoleil, iz neobjasnivih razloga je dobio napad amok-bjesnila te je počinio zvјersko ubistvo. Krvlju svoje žrtve naslikao je tajne slovne znakove po zidu.

„Svi smo se pomalo bojali Kennetha“, priznao je Tony Sanchez, „uvijek bi se u njegovoј blizini događale neobjasnivje stvari.“¹¹

Bez obzira na takve zastrašujuće osjećaje, Mick Jagger je za „Invocation of My Demon Brother“ (Prizivanje mog brata-demon-a – dio filma „Lucifer Rising“) komponovao na sintisajzeru hipnotičku melodiju, i u filmu glumio Lucifera. Jedan filmski kritičar o filmu je rekao: „....(to je) paklena fantazmagorija, u kojoj Anger priziva duhove, slavi neku vrstu crne mise i gomila tajanstvene vizionarske slike.“¹²

Mick Jagger bi zacijelo i duže stavljao svoje talente na raspolaganje Angeru, da nije došlo do sudbonosne i pogubne nezgode. Bio je 6. decembra 1969. na „Altamont Speedway“, zapuštenom automobilskom trkalištu u blizini San Franciska. *Stonesi* su htjeli održati besplatni rock-festival zajedno s drugim grupama, kao završnicu svoje turneje po Sjedinjenim Američkim Državama. No „Altamont-koncert“ je, sa više od 300.000 posjetilaca, postao mjesto užasnog i krvavog izgreda rokerske grupe *Hell's Angels* (Andjeli pakla), koje je menadžment *Rolling Stonesa* naručio kao redare, a koji su se ponapijali i na najbrutalniji način terorisali publiku.

Do potpune katastrofe došlo je na kraju kad su kao vrhunac festivala naveče nastupili *Stonesi*. Kod pjesme „Carol“ nekoliko mladih ljudi skinuli su se goli pa su „dopuzali do pozornice, kao da je glavni oltar, i htjeli se prinijeti kao žrtva čizama i štapova grupe Angels“, izvjestio je Tony Sanchez. „Što su ih brutalnije tukli, to je više izgledalo da ih neka natprirodna sila tjera da se tim agentima Sotone prinose kao ljudska žrtva. Mjera nasilja nadilazila je svaku moć predviđanja, a izgledalo je gotovo kao arhaični ritual: žrtve ne samo da su prihvatale bol i brutalnost, već su je upravo zahtijevale.“¹³

Kada su potom *Stonesi* zasvirali „Sympathy for the Devil“, „Angelsi“ su, ne birajući, počeli mlatiti po slušaocima. Krvava tuča pred pozornicom više se nije mogla zaustaviti, koncert je bio potpuno izvan kontrole. Mick Jagger je gundao: „Uvijek se nešto dogodi kad sviramo ovu

pjesmu!“¹⁴

„U pjesmi ‘Sympathy for the Devil’ koncentrisao se sav razarajući bijes koji je kuvaо u mnoštvu“, objašnjavaо je Sanchez. „Hell’s Angels mirisali su krv, ubijanje je bilo u zraku, zasyjetlucali su noževi. Stonesi su se uvijek igrali s nasiljem, i sada se više nisu mogli oslobođiti duhova koje su prizvali.“¹⁵

Kada je nakon toga Mick Jagger, odjeven kao Lucifer, i u demonskoj pozи, počeo pjevati pjesmu „Under my Thumb“, Hell’s Angelsi su ne-posredno pred pozornicom hladnokrvno proboli crnca Meredithe Huntera! Tako je nastup Stonesa završio ubistvom i nasiljem.

U „Altamontu“ su se dogodila još tri smrtna slučaja, a bilo je i veoma mnogo ozlijeđenih: „na mjestu održavanja festivala krcatog ljudima, šatorima i vozilima zabilježeno je najmanje dvadeset teških nezgoda. Jedan „Plymouth“ je, vozeći velikom brzinom, udario u mnoštvo i ubio dvoje ljudi. Opijken LSD-om, jedan mladić se utopio u kanalu, a drugi, čije je noge zahvatila vatra, s teškim opekotinama je odvezen u ambulantu. Devetnaest ljekaza i šest psihijatara do iznemoglosti je obrađivalo narkomane, preuranjene porođaje, povrede od tuče.“¹⁶

Micka Jaggera je satanizam upražnjavan u „Altamontu“ pogodio do te mjere da je odmah prekinuo kontakte s Kennethom Angerom, kao i učešće u njegovom filmu. „On je valjda prije“, komentarisao je Anger, „magiju shvatao samo kao igru, a sada je sve na neki način postalo stvarnost koja je mogla razoriti grupu. Stonesi ne bi preživjeli dva ili tri ‘Altamonta’. Jagger je film shvatio kao šalu, a onda je odjednom bio odviše u sve uvučen da bi mu još bilo zabavno.“¹⁷

Dok su se Rolling Stonesi pod utiskom katastrofe u „Altamontu“ distancirali od Crowleyeve magije, povukli se u manje riskantne

poslove i ostali na rock-sceni, njihov kolega Graham Bond platio je mnogo veću cijenu za svoje bavljenje magijom.

Saksofonista i klavijaturista Bond, koji se smatrao vanbračnim sinom Aleistera Crowleya, platio je životom: „Prema izjavi svog menadžera, Bond više nije bio zavisan o drogi, i bio je optimistično raspoložen zbog novog ugovora o snimanju kad je 8. maja 1974. u londonskom Finsbury parku krenuo prema podzemnoj željezničici. Voz pod koji je pao smrvio ga je do te mjere da su ga tek nakon dva dana mogli identifikovati na osnovu otisaka prstiju. Jedino što je na njemu ostalo neoštećeno bila je magijska srebrna amajlja koju je nosio oko vrata.

Bondova priateljica Diane Stewart nakon nesreće, u intervjuu za časopis *New Musical Express*, sa jezom se prisjećala snimanja jedne ploče, prilikom kojeg je muzičar Bond slavio cjelokupni Crowleyev ritual ‘The Bringing Down of the Light’ i kojom prilikom je cijeli zid studija iznenada i bez vidljivog razloga progutala vatru.”¹⁸

3. ZAUZIMANJE STAVA

Okultizam, magija, Sotona i demoni što se krije iza toga? Ima li u tome uopšte istine? U ovom „prosvijetljenom“ vremenu usmjerrenom prema materijalizmu te stvari mnogima se čine nestvarnim, a vjerovanje u njihovo postojanje kao ostaci „mračnog srednjeg vijeka“. Samo neškolovani i praznovjerni ljudi vjeruju u postojanje Sotone i njegovih demona tako glase „argumenti“, ili bi u tim „besmislicama“ ipak bilo istine...? Vjerovatno nam je u međuvremenu ipak postalo jasno da uistinu postoje ljudi, među njima i poznati rock-muzičari, koji čvrsto vjeruju u postojanje Zloga i njegovu moć.

Do sada smo se upoznali s malim brojem takvih primjera. Upoznaćemo još rock-grupa i muzičara koji veoma jasno potvrđuju prisutnost i djelovanje mračnih sila. Da bismo šokantne činjenice o kojima ćemo još govoriti dobro razumjeli i ocijenili, potrebne su nam još neke važne informacije. Vjera u demone, koji su doduše nevidljivi, ali s kojima čovjek može uspostaviti kontakt, i koji djeluju u životu čovjeka, proširena je po cijelom svijetu. Nisu samo takozvani „primitivni“ narodi prožeti vjerom u demone i iskustvom strahovitog, već u velikoj mjeri i zapadni kulturni krug.

„U današnje vrijeme dvadeset miliona Evropljana je odano okultizmu“, tvrdi novinar Horst Knaut, „više od tri miliona Njemaca poklonici su okultizma, a uz njih još dodatnih pet do deset miliona simpatišu s okultnim učenjima, i žele se putem njih ‘reosigurati’.“

Podaci iz Amerike govore nam da se broj Amerikanaca koji se bave vradžbinama, satanskim kultovima i crnom magijom procjenjuje na najmanje deset miliona.

Vračarske grupe i satanski kružoci niču poput gljiva iz trulog, kasnoje-senskog tla bivšeg „hrišćanskog Zapada“; broj onih koji aktivno upražnjavaju je petocifren.

Od ovog broja još je veći broj onih koji se bave spiritizmom, koji se u svijetu procjenjuje na sedamdeset do sto miliona. Veliko središte je Brazil, gdje izlazi čak 150 spiritističkih glasila.

Milioni ljudi, mnogi od njih visokoobrazovani, čvrsto su uvjereni u postojanje natprirodnog. Broj onih koji imaju iskustvo sa silama i moćima koje iz nevidljive dimenzije utiču na vidljivu stvarnost ne bismo smjeli potcijeniti niti opovrgavati.

O postojanju tih natprirodnih stvarnosti jasno nam svjedoči i Sveto pismo. Za pisce Biblije jasna je činjenica da uistinu postoji natprirodno. Os Guinness o tomu piše: „U okviru hrišćanskog razmišljanja razlika između prirodnog i natprirodnog nije u tome što bi prvo bilo stvarnije od drugoga, već je prvo vidljiva, a drugo nevidljiva zbilja, a jedno i drugo u jednakoj je mjeri stvarno.“²

Nevidljive stvarnosti: Bog

Bog je stvoritelj svemira, vidljivog i nevidljivog svijeta. On je čovjeku nevidljiv jer je čovjek za razliku od Boga vezan za vidljiv svijet. Narančno ljudsko mišljenje potpuno je vezano za prostor (koji ima tri dimenzije: dužinu, širinu i visinu) i vrijeme (četvrtu dimenziju). Jednako kao što je čovjek ograničen u svojoj mogućnosti spoznaje, tako su i prirodne nauke ograničene, pa se stoga mogu baviti samo onim što se odnosi na područje ovog „svijeta“. Stvarnost koja je izvan toga je neistraživa; stoga je o njoj nemoguće dati naučno sigurne konstatacije. „Ono što se ne može naučno istražiti, to ne postoji!“ tako glasi

pogrešan zaključak mnogih ljudi. Za njih nepostojanje neke stvari počinje tamo gdje spoznajne metode prirodnih nauka zataje u njenom istraživanju. Ortwin Schweitzer, koji se intenzivno bavio tom problematikom, ispravno je zaključio: „Svaki predmet spoznaje zahtjeva određenu metodu da bi se mogao spoznati. Ako se ta metoda ne primjenjuje rezultata nema ili je pogrešan. Iz toga proizlazi: ako negdje dobijem rezultat ‘nula’, tada je to zbog toga što ne postoji dotični predmet ili moja metoda za spoznavanje toga predmeta nije dobra. Primijenjeno na Boga kao predmet spoznanja to znači: ako Boga ne spoznaješ, tada njega nema ili je pak a o tome obično niko ne razmišlja tvoja metoda do sada bila kriva.“³

Ali kako ljudi mogu spoznati Boga? Sveti pismo odgovara na to pitanje tako što pokazuje da „je očito ono što se može doznati o Bogu: Bog je to zapravo objavio“. ⁴ Šta je to o Bogu spoznatljivo ili čak vidljivo? I u tome nam Biblija, Riječ Božja, daje odgovor: Božja se „nevidljiva svojstva, njegova vječna moć i božanstvo, posmatrana (vidljiva, spoznatljiva razumom) po djelima, opažaju od postanka svijeta.“⁵

Kako je čovječanstvo reagovalo na ovu objavu o Bogu u tvorevini? Ljudi nisu Bogu iskazali slavu kao Bogu, niti mu zahvaljivali, već su kako konstatuje Biblija „postali isprazni u mislima svojim i njihovo je nerazumno srce potamnjelo.“⁶

Razmišljanja ljudi o Bogu su degenerisana. Posledica toga su najrazličitiji oblici idolopoklonstva i klanjanja idolima. Konačno potpuno poricanje Božjeg postojanja, kako to danas uči nadaleko rašireni materializam, nije ništa drugo nego savremeni i istovremeno popularni oblik te degeneracije ljudskog mišljenja. Ali ateistička misao nipošto nije nova. Ateizam se spominje prije gotovo 3.000 godina u Bibliji, gdje se kratko i jezgrovito kaže: „Reče bezumnik u srcu: Nema Boga!“

Utvrđili smo, dakle, da je načelno moguće razumom spoznati i priznati postojanje Boga. Iz toga proizilazi sledeće vrlo važno pitanje: Da li osim razumske spoznaje postoji i neki drugi način na koji možemo Boga u životu lično doživjeti? Da, postoji! Biblijski odgovor glasi: vjera. Pri tom se pod pojmom „vjera“ ne misli na nesigurnu i neobavezujuću, bezsadržajnu stvar (npr. „Vjerujem da tamo negdje mora postojati Bog, ali nisam sasvim siguran“), već grčka riječ „pistis“, od koje potiče riječ „vjera“, u biblijskom prvobitnom tekstu znači „pouzdati se, povjeriti se“.

Biblija daje sledeću definiciju takve vjere: „Vjera je, dakle, pouzdanje u ono što se očekuje, otkrivanje onog što se ne vidi.“⁸ Nadalje se objašnjava: „Vjerom shvatamo da su eoni uređeni prema Božjoj objavi, tako da ono što se opaža ne proističe iz pojavnoga (tj. samim posmatranjem onog što se vidi).“⁹

O izvanrednom značenju vjere osim toga se kaže: „A bez vjere nemoguće je ugoditi Bogu, jer onaj koji mu želi pristupiti mora vjerovati da On postoji i da nagrađuje one koji ga traže.“¹⁰

Ali da li je uopšte moguće uspješno tražiti Boga, odnosno, stupiti s njim u kontakt? Što koristi čovjeku znati da Bog postoji, a ipak ga istinski ne upoznati uprkos vlastitom trudu? Šta je to između Boga i čovjeka što sprječava njihovu vezu? Biblijski odgovor na ovo pitanje nipošto ne stavlja ljudsku prirodu u dobrom svjetlu: naime, svaki čovjek je pred Bogom kriv, tj. čovjek grijehi protiv Boga. Grijeh svoj izvor ima u zahtjevu čovjeka da živi svoj život nezavisno od Boga i u vlastitoj režiji. Bez obzira na to hoće li to imati oblik svjesne pobune protiv Boga, grešne neposlušnosti ili ljudske zablude, svi ljudi su u Božjim očima zaslužili smrt: „Nema razlike, jer su svi sagrijeli i lišeni su Božje slave.“¹¹ „Plata za grijeh je smrt.“¹²

Grijeh donosi vječnu i potpunu odvojenost od Boga: „Šta ima pravednost sa bezakonjem? Šta je zajedničko svjetlu i tami?“¹³

Postoji li za čovjeka izlaz? Da, jer Bog hoće „da se svi ljudi spase i dođu do potpune spoznaje istine“¹⁴, stoga „Bog poručuje ljudima da se svi i svugdje obrate.“¹⁵ „Obratiti se“ znači promijeniti svoj stav u pogledu grijeha, Boga i sebe samoga; Božju poraznu, ali savršeno pravednu presudu moramo nad sobom potvrditi i priznati se pred njim krivima („...jer po pravdi primamo zaslужenu platu za svoja djela“¹⁶). Bog ne zahtijeva samo da pred njim priznamo krivicu i da se stavimo pod njegovu osudu, već želi da krivica svakog pojedinog čovjeka bude očišćena. Radi toga je Bog prije 2.000 godina na svijet poslao svoga sina Isusa Hrista, da bi on umjesto nas preuzeo na sebe naše grijehе koji vode u smrt. Svojom smrću na krstu Isus Hrist je pred Bogom preuzeo krivicu svakog čovjeka koji tu smrt za sebe prihvati. Već smo citirali dva mesta u Svetom pismu koja ukazuju na izgubljenost svih ljudi. Nastavak tih dvaju citata od presudnog je značenja:

„Nema razlike, jer su svi sagriješili i lišeni su Božje slave, a svi se opravljavaju darom njegove milosti, otkupljenjem u Hristu Isusu.“¹⁷

„Jer je plata za grijeh smrt, a dar Božji život vječni u Hristu Isusu, Gospodu našemu.“¹⁸

Isus Hrist naš Gospod? Ako uistinu vjerujemo u Gospoda Isusa, tada u našem životu dolazi do promjene gospodara: „A on je umro umjesto sviju, da oni koji žive ne žive više za same sebe, nego za onoga koji je umro i uskrsnuo za njih.“¹⁹ Isus Hrist želi život svakog čovjeka kog je spasio uzeti u svoju zaštitu i učiniti novim.

Nevidljive stvarnosti: Sotona

Ko već ne poznaje kozonogi lik s repom i rogovima? Taj proizvod ljudskih predstava koji se često koristi u šalama, trebao bi predstavljati ono užasno biće koje Biblija naziva „Sotonom“ ili „đavolom“. „Lucifer“ je još jedno ime tog bića. Biblija u svojoj cijelosti svjedoči stvarno, lično postojanje đavola i njegovih pristalica. On je jednostavno neprijatelj Boga i čovjeka; svojim navođenjem čovjeka na grijeh želi razdvojiti Boga i čovjeka. Zbog toga se uporno bori protiv Božjeg djela spasenja čovjeka u Isusu Hristu. Sam Isus nam ukazuje na zloču Sotone time što ga naziva „ubicom ljudi od početka“ koji nije čvrsto stajao u istini i kad „govori laž“, govori svoje vlastito, jer je „lažov i otac laži“.²⁰

Sadašnje ustrojstvo svijeta, koje se temelji na načelima sile, pohlepe, sebičnosti, častohlepja i grešnih užitaka, Sotonino je djelo, i bilo je mito koje je on ponudio Isusu Hristu (koji je to odbio). Sotonu Biblija naziva „knezom ovoga svijeta“, i „bogom svijeta“. Tekst pjesme „Lord of this World“ grupe *Black Sabbath*, s kojim smo se već upoznali, tačno ocrtava ta svojstva Sotone. Kao „knez koji vlada u zraku“, on je glava silnog mnoštva demona. Tekstovi Novog zavjeta obilno svjedoče o stvarnom postojanju i osobnosti demona. Demoni su bivši anđeli („glasnici Božji“), koji su zajedno sa svojim vođom, Sotonom, jednom otpali od Boga. Demoni nastoje uticati na čovjeka, kako bi spriječili njegovo zajedništvo s Bogom, uprljali njegov duhovni život, naveli ga na zlo, i uništili njegov duševni i tjelesni život. Zli duhovi su u pravom smislu riječi u stanju zaposjeti čovjeka koji im se preda. Takva „opsjednutost“ se u pravilu održava negativno, tjelesno-duševnim raspadom, ili prividno pojačanim sposobnostima koje čovjek ne bi imao da nije nastanjen demonom.

Kao što čovjek ima pristup Bogu putem vjere u njegovog Sina Isusa

Hrista, isto tako se može otvoriti i mračnim, satanskim silama i s njima stupiti u kontakt. Lično bavljenje okultizmom (grijesi čaranja, posjećivanje враčара i spiritističkih seansi, nošenje amajlija itd.) dovodi čovjeka pod vlast Sotone.

Riječ „okultizam“ je latinskog porijekla: „occultus“ znači „skriven, mračan, tajan“. Pojam „okultizam“ znači „nauku o skrivenom, tajnom“ (okultne misterije), i uopšteno svako bavljenje „mračnim“, tajanstvenim. Naučnici prezaju pred pojmom okultizam, i radije za to koriste izraz parapsihologija (prema Drieschu „nauka o ‘okultnim’ pojavama“). U sekularnom smislu mnogi pod okultizmom misle vrlo uopšteno na „teoriju i praksi pojave u prirodi, čiji se uzroci ne mogu objasniti do sada poznatim prirodnim zakonima“.²¹

Taj način gledanja na okultizam nipošto ne odgovara biblijskom stavu, prema kojem se, kako je to jednom vrlo prikladno formulisala dr Helge Stadelmann, radi o „protubožjim pojavama natčulne vrste, (tj. pojavama koje Bog zabranjuje), u koje se čovjek upušta pokušavajući srušiti granicu svojih pet čula u pogledu znanja i moći, a to znanje i moć opet može uzvratno uticati i određivati njegovu egzistenciju.“²²

Ugledni teolog Merrill F. Unger vrlo je jasan kada piše: „Okultizam je ukupni izraz za sva učenja i prakse kojih središte nije Isus Hrist, već Sotona (gatanje, čaranje, prizivanje duhova, telepatija, vidovnjaštvo, idolopoklonstvo, čitanje horoskopa, astrologija, itd.)“²³

Biblija izričito priznaje stvarnost okultnog svijeta. Hrišćanska nauka ne govori samo o vidljivom svemiru koji je padom postao degradiran, već opisuje i nevidljivi svijet, u kojem postoje đavo i zli duhovi koji u svojoj pobuni aktivno utiču na svijet i čovjeka. Iza svih okultnih pojava stoji Sotona, neprijatelj Božji. Upustiti se u okultne prakse stoga znači Bogu okrenuti leđa i stati na stranu Sotone.

Zbog toga Riječ Božja izriče svoje jasno „NE“ okultnim praksama. Moj-sije naređuje izraelskom narodu: „Kad uđeš u zemlju koju ti daje Jahve, Bog tvoj, nemoj se učiti na odvratna djela onih naroda. Neka se kod tebe ne nađe niko ko bi... se bavio gatanjem, čaranjem, vračanjem i čarobnjaštvom; niko ko bi bajao, prizivao duhove i duše predaka ili se obraćao pokojnicima. Jer, ko god takvo što čini, gad je pred Jehovom; zbog takvih odvratnosti njih i goni ispred tebe Jehova, Bog tvoj. Budi sasvim vjeran Jehovi, Bogu svome. Narodi koje ćeš uskoro otjerati s posjeda slušaju vračare i gatare, ali tebi to Jahve, Bog tvoj, ne dopušta.“²⁴

Čovjek koji eksperimentiše i „igra se“ okultnim praksama iz bilo kojih razloga, stavlja se pod osudu Božju: „Jer ko god takvo što čini, taj se gadi Jehovi!“ Pazite! Ne стоји pisano: ko takvo što čini, taj čini nešto gnusno, već piše: taj se gadi Gospodu. Ne samo da se Bogu gadi čin, već i čovjek koji to čini!

Čini se da je svijet rock-muzike, u kojem hiljade bendova sanja o tome da po svaku cijenu postanu popularni i naprave karijeru, predodređen za eksperimentisanje s magijom. U uobičajenom značenju se pod pojmom „magija“ krivo misli na „hokus-pokus“ scenskih mađioničara, koji u lijepim odijelima umiju izvlačiti bijele zećeve iz crnih cilindara. Ali to nije ono što pravi magovi (i Sveti pismo) misle pod pojmom „magija“; u magiji se ne radi o spretnosti prstiju i čaroliji, već o upotrebi paranormalne moći: djelovanje maga usmjereno je na to da putem nadčulnih sila stvarnost stave pod svoju vlast, ili barem na nju utiču.

Pri tom se uopšteno razlikuju dvije vrste magije: bijela i crna magija. Koja je razlika između njih? Često se polazi od pretpostavke da je vrsta „predznaka“ odlučujuća: prije nego što počne s magijskim postupcima, mag izriče stare formule. Pri tom se može pozivati na

Boga (to je bijela magija). Ali takođe može zvati u pomoć sile paganskih bogova, demona ili samog Lucifera (crna magija). Ali o čemu se radi kad se u nekoliko formula kombinuju obje vrste prizivanja? Aleister Crowley kaže: „Upotreba riječi je sporedna. Ona povećava ekstazu maga. Riječi prizivanja su, kao i tamjan i opojna sredstva, samo sredstva sugestije.“

Stoga je uputnije bijelu i crnu magiju razlikovati po svrsi: bijela magija je usmjerenja na odvraćanje zla, na poboljšanje međusobnih odnosa, na ozdravljenje. Cilj crne magije je naškoditi ljudima, biljkama ili životinjama, učiniti da se razbole, ili ih ubiti. Čak i kad se primjena ovog kriterija za razlikovanje čini problematičnom, ipak se rasprava o ispravnom nazivu pokazuje suvišnom, jer obje i bijela i crna magija u jednakoj mjeri imaju svoj izvor u djelovanju okultnih, demonskih sila, iza kojih se krije niko drugi nego Sotona. Tako je to shvatio i H. E. Miers u svom *Leksikonu okultnih znanja*: „U biti ne postoje bijela ili crna magija, već samo bijeli i crni magovi, jer je magija zapravo korištenje okultnih sila radi promjene zemaljskih datosti, bez obzira na namjeru.“²⁵

U magiji su na djelu ljudi koji žele raspolagati dobrom i zlom. To je bio i prvi napad i koncepcija Zloga (Post. 3:5).

Poremećaji zbog okultnih uticaja

Kada se čovjek bavi okultnim praksama, tada širom otvara vrata svim zlim silama, koje onda na njega utiču bio on toga svjestan ili ne. Tako kod takvog čovjeka može doći do ozbiljnih poremećaja. Osim mogućeg nastupanja fizičkih i psihičkih anomalija – dobijanja okultnih sposobnosti, poremećaje često možemo svrstati u ove dvije kategorije:²⁶

Poremećaji u komunikaciji sa Bogom javljaju se najčešće kod hrišćana

ili onih koji žele postati hrišćanima (demoni očito nisu naročito zainteresovani za pripadnike drugih religija).

Kod hrišćana se javljaju teškoće u molitvi i čitanju Svetog pisma. Česte su ove posledice: zastoj u duhovnom rastu, nestanak sigurnosti da je spašen kao hrišćanin, bogohulne misli, nedostatak duhovnog razlučivanja, smanjena vjera i radost, sve veća nezainteresovanost, čak odvajanje od jevanđelja Isusa Hrista.

Smetnje na moralnom i psihičkom području: depresija ili agresivnost, strahovi i prisilne radnje, seksualna zastranjenja, zarobljenosti i, osobito, poriv za samoubistvom. Ponekad su seksualne perverzije, čak i neprirodno prisilna seksualnost, posledica prelaženja granica okultnog.

Ozbiljno se pitam nije li seksualna izopačenost i zavisnost o drogi, koju tako često možemo uočiti kod rock-muzičara, ponekad ono što okultisti nazivaju „vražjom naplatom“: stanja koja su uzrokovana ili se barem intenziviraju prelazom granica okultnoga...

4. POD DEMONSKIM UTICAJEM?

„Ponekad to uliva strah“

Nakon koncerta grupe AC/DC i ludačkog šoua njihovog gitariste Angusa Younga, pitali su ga: „Odakle ti ta energija?“

Odgovor: „Odozgo“ (pokazuje gore).

Pitanje: „Odozgo?“

Odgovor: „Odozgo ili odozdo. Vjerovatno odozdo. Tamo gore nema rock'n'rolla.“

Komentar novinara je bio: „Utješno je znati da sad imamo objašnjenje za naslov LP-ja ‘Highway to Hell.’“¹

Youngov kolega iz benda, Cliff Williams, otkriva i druge pojedinosti: „Angus je kao u transu kad svira svoj ludački solo. Kasnije se više ničega ne sjeća.“

Gitarista John McLaughlin, koji je prešao u hinduizam, tvrdio je da muzikom njegova benda *Mahavishnu Orchestra* rukovodi jedan duh. Pričao je: „Kad smo jedne večeri svirali, u mene je odjednom ušao duh i svirao sam, ali to više nije bilo moje sviranje!“²

Drugi, svjetski poznat gitarista, priznaje: „Ponekad stojim na pozornici, i imam osjećaj kao da nisam ja taj koji tamo svira gitaru, već čovjek koji svira doduše izgleda kao ja, i svira kao ja, ali to nisam ja. Imam osjećaj kao da sâm sebe izvana posmatram, kao da stojim pokraj osobe koja svira gitaru, i sâm se čudim melodijama i improvizacijama koje ta osoba izvodi na gitari.“³

Slično svjedoči i poznati rock-bubnjar Ginger Baker: „Često se događa da imam osjećaj da svoj instrument ne sviram ja, nego ‘nešto’, i to

isto ‘Nešto’ svira i sve druge instrumente u bendu. Na to mislim kada kažem: nekad to uliva strah.”⁴

Svako ko je upoznat s okultnim fenomenima, odmah će ovdje prepoznati nesumnjive znakove demonske kontrole! Čudna, groteskna izobličenja lica, koja sežu sve do poprimanja neljudskih izraza lica, trzajući i grčeviti pokreti udova, kao i izvođenje čudnih, „robotskih“ kretanja, sve te pojave možemo ponekad vidjeti kod rock-muzičara koji nastupaju uživo, a rado se tumače samo kao dio scenskog nastupa i izraz osjećaja muzičara.

Ali te iste pojave jednako su tako poznate u spiritizmu; mogu se vidjeti kad spiritistički medij dođe pod uticaj duha koji ga kontroliše i bude demonski zaposjednut. Stoga smatram potrebnim uputiti na činjenicu da gore navedenim i njima sličnim pojavama načelno može rukovoditi demonska sila. Takvo tumačenje je osobito na mjestu ako muzičar sam prizna da je „nešto“ ovladalo njime.

Pjevač hard rock-grupe *Meat Loaf* sasvim je otvoreno priznao: „Kada dođem na pozornicu, postajem opsjednut.“⁵ Tokom jednog nastupa uživo u januaru 1982. moglo se vidjeti kako taj korpulentni pjevač postaje opsjednut. Nakon što je otpjevao jednu od poslednjih pjesama na koncertu, počeo se potpuno nekontrolirano tresti, te su ga zahvatili tako jaki grčevi kakve nikad prije nije doživio.⁶

Jim Steinman, kompozitor grupe *Meat Loaf*, priznao je: „Oduvijek me je fasciniralo natprirodno, i oduvijek sam rock doživljavao kao idealan medij za to.“⁷

Nedavno sam pročitao izvještaj grupe hrišćana koji su imali priliku vidjeti povezanost između rock-muzike, droge i okultizma, kad su se susreli s jednom mladom ženom koja je bila demonski opsjednuta.

Bila je školovana „vještica“, uzimala je heroin i velike količine alkohola te je upražnjavala heteroseksualne odnose. Ta mlada žena sada je že-ljela „izići“ iz toga, i vratiti se Bogu. Demoni koji su iz nje govorili pri-likom oslobađanja koje je uslijedilo, dahtali su i kreštali te proizvodili iste zvukove kao mnogi rock-muzičari. Mladi ljudi koji su posmatrali tu užasnu borbu bili su tako šokirani da su pobacali sve svoje ploče sa rock muzikom.

Izazivanje mračnih sila – igra s vatrom

Bob Larson izvještava: „Ja nisam jedini koji je iskustvom stekao znanje o demonskim silama koje su prisutne u rock-muzici. Jednu od naju-žasnijih priča koju sam ikad čuo, ispričao mi je priatelj koji je radio s narkomanima i ‘otpadnicima’. Tokom nekoliko sedmica dolazio je u dodir s jednim šesnaestogodišnjim mladićem, koji je rekao da kontak-tira s demonima. Jednog dana taj mladić je zamolio mog prijatelja da uključi radio i nađe neku stanicu s rock-muzikom. Dok su slušali, tinej-džer je mogao prije nego što je pjevač uopšte počeo pjevati reći riječi pjesama koje nikad prije nije čuo. Kad su ga pitali kako mu to uspijeva, šesnaestogodišnjak je odgovorio da su te pjesme inspirisali isti oni de-moni koje on poznaje. Objasnio je nadalje da u svom LSD-transu može čuti demone koji pjevaju neke od onih pjesama koje je tek kasnije čuo na snimcima ‘acid rock’ grupe (narkomanski rock).“⁸

Mnoge grupe svoje pjesme pišu pod uticajem droge. Neki priznaju da inspiraciju za svoje kompozicije dobijaju od neke „sile“ koja kontroliše muzičare, odnosno grupu.

Album „Presence“ grupe *Led Zeppelin* prikazuje crni, čudno obliko-vani predmet koji je izazvao špekulacije u pogledu značenja. Jimmy Page je otkrio da ta tajanstvena kreacija simboliše onu snagu koja

grupu osposobljava da snažno utiče na slušaoce, silu koja se jednostavno označava kao „Presence“ što se može prevesti kao „prisutnost“, ali u smislu „prisutnosti više sile“! Na osnovu takvih otkrića postavlja se opravdano pitanje, da li se tako dugotrajna popularnost grupe (koja je u međuvremenu postala legendarna) može, barem djelično, svesti na nešto „više“ od njihova hard rock-zvuka.⁹

Čovjeka obuzimaju mračne slutnje kad Jimmy Page otvoreno obznujuje: „Magija nikad nije dobra ni loša, bijela ni crna, nego jednostavno način da čovjek postane sudionik demonske stvarnosti, te da tu stvarnost učini sebi dostupnom.“¹⁰

„Čovjek koji se bavi magijom pokušava sebi podrediti i za se iskoristiti više sile koje razabira oko sebe.“ (Aleister Crowley)

Velika opasnost kojoj se izlažu rock-muzičari kada dolaze u kontakt sa demonskim silama i zapadnu u okultizam, jasno se ističe u članku „Rock i crna magija“ („Rock & Schwarze Magie“, Spotlight 10/1978): „Kreativnost, emocionalno ‘izlaženje iz sebe’, eksplozivna energija, trans, i ‘sav se predati’ atributi su koji vladaju svakim rock-nastupom i kojima podliježe svaki rock-muzičar a ipak su atributi magije. Zbog toga nije velik korak koji umjetnici i muzičari moraju učiniti da bi se izložili mračnim silama magije, da bi ih izazvali, učinili ih sebi podložnima i pokušali se s njima susresti.“

Marc Bolan, vodeći gitarista i pisac pjesama grupe *T-Rex* rekao je da je u Parizu dvije godine živio s jednim crnim magom, od kojeg je naučio upražnjavanje one magije kojoj pripisuje uspjeh nekih svojih ploča.¹¹

Bolan je tinejdžere u Engleskoj dovodio u „rextazu“; za godinu i po

prodao je 18 miliona ploča. Dnevne novine izvještavale su o koncertima grupe *T-Rex* na kojima je polovina ženske publike ležala u dubokoj nesvijesti, a druga polovina se savijala histerično vrišteći.¹² Marc Bolan umro je u misterioznoj automobilskoj nesreći u Engleskoj.

Nesumnjivo najveći uticaj na rock-muziku imali su *Beatlesi*. Tony Sheridan, koji je 1962. zajedno s Beatlesima svirao u „Star-clubu“ u Hamburgu, odao je tajnu koja bi mogla biti objašnjenje za izuzetno velik uspjeh te grupe. Sheridan je rekao da je John Lennon 1962. godine bio vrlo zainteresovan za okultizam, i da je i sâm s njim bio na jednom spiritističkom sastanku u Hamburgu. Tamo mu je Lennon rekao: „Znam da će *Beatlesi* imati uspjeha kao nijedna druga grupa. Tačno to znam jer sam za taj uspjeh svoju dušu prodao đavolu.“¹³

I zaista su 1963. godine *Beatlesi* po cijelom svijetu imali hit za hitom, te tako uveli „bitlismaniju“ koja se pobrinula za glavne naslove u novinama, superlative i rekordnu prodaju.

Beatlesi su 4. aprila 1964. sa svojih pet pjesama u Americi bili istovremeno na prvom, drugom, trećem, četvrtom i petom mjestu na top-listi singlica, a njihove dvije LP-ploče „Meet the Beatles“ i „Introducing the Beatles“ takođe su zauzimale prva dva mesta na top-listi LP-a.¹⁴ Samo do 1973. prodato je 90 miliona LP-a i 125 miliona singlica s njihovom muzikom.¹⁵

Vrijedno je pomenuti da se ozloglašeni satanista Charles Manson, koji je postao poznat po sedam užasnih ubistava u Tate-LaBianci, nadahnjivao Beatlesima tako što je vjerovao da je u nekim njihovim pjesmama otkrio tajne poruke. Prema izjavi Mansona, njegovu izopачenu i ubilačku filozofiju odredile su pjesme *Beatlesa* „Helter Skelter“ i „Blackbird“. U kući Sharon Tate na zidu pokraj ubijenih tijela bilo je krvlju napisano „Pigs“ (od pjesme „Piggies“), a kod jedne druge žrtve

takođe je na zidu sobe pronađeno krvlju napisano „Helter Skelter“.¹⁶

Ijude... 666 tvoje je ime.“

Vratimo se Johnu Lennonu. Za LP-ploču „Mindgames“ (1973) napisao je pjesmu „Bring on the Lucie“, u kojoj doslovno izražava poštovanje đavolu:

„Ovdje postoji nešto što odmah moraš učiniti: osloboди sad ljude. Učini to, učini to, učini to sada! Uhvatite su nas ruke iz zraka... Izreći ćemo to kao molitvu: oslobođi

Johna Lennona je 8. decembra 1980. u tajanstvenim okolnostima ubio njegov obožavaoc Mark Chapman. Chapman je motiv svog čina pripisao „glasovima i đavolu“. Je li to bila cijena koju je đavo tražio od bivšeg Beatlesa?

Napasti i njihovo nadvladavanje

Mnogi čitataoci zasigurno su upoznati s izvještajem o Isusovom iskušenju, u kojem se kaže:

„Ponovo ga odvede đavo na goru vrlo visoku te mu pokaza sva kraljevstva ovoga svijeta i njihovu raskoš, pa mu reče: ‘Sve će ti ovo dati ako padneš ničice te mi se pokloniš.’ Na to mu Isus reče: ‘Odstupi, Sotono, jer je pisano: ‘Gospodu, Bogu svojemu, klanjaj se i njemu jedinom služi!’ Tada ga ostavi đavo, a pristupiše anđeli te su mu služili.“ (Mat. 4:8-11).

Ovaj događaj dovodi nas do važnih zaključaka: đavo želi čast i obožavanje u ovom svijetu, koje pripada samo Bogu, prisvojiti za sebe. On čovjeku za to obožavanje obećava čast, spoznanje, moć, a ponekad i natprirodne sposobnosti, dakle sve ono za čim čovjek čezne u svojoj odvojenosti od Boga. Ali sve to ima i svoju negativnu stranu, koja se temelji u zloj naravi Sotone: on najprije čovjeka zarobi da čini njegovu volju, a potom ga za „zahvalnost“ povlači sa sobom u vječnu drugu smrt, u ognjenom jezeru (Otk. 20:10-15). Sotona često tako dugo zavarava svoje žrtve obećanjima „neba“, dok se one zajedno s njim ne strovale u propast.

O Isusovom pitanju „Šta koristi čovjeku da zadobije čitav svijet, a sebi samom naudi“ (Mat. 16:26) svaki čovjek bi trebao ozbiljno razmisliti.

Isus sâm je uzor svima koji žele služiti Bogu, i istovremeno onaj koji se odupro napastima i primamljivim ponudama Sotone, odvrativši mu Riječju Božjom (5. Mojsijeva 6:13 i 10:13): „Gospodu, Bogu svome, se klanjaj i njemu jedinom služi.“ Isto nam kaže i prva zapovijest Božja: „Nemoj imati drugih bogova uz mene!“ (2. Mojs. 20:3)

Tome se Sotona više nije mogao suprotstaviti te je morao odstupiti neobavljeni posla. Uputstvo koja vrijedi za Isusove sledbenike dakle glasi: „Pokorite se Bogu! Oduprite se đavolu, i on će pobjeći od vas“ (Jak. 4:7).

Bog svima koji mu se još nisu pokorili poručuje preko proroka Isaije: „Neka bezbožnik put svoj ostavi, a zlikovac naume svoje. Nek se vrati Gospodu, koji će mu se smilovati, k Bogu našem, jer je velikodušan u praštanju“ (Is. 55:7).

„Opasno je uzbuniti duhove“

Ovo poglavlje završava odlomcima knjige o rocku i magiji Pierea Grannina. On u poglavlju „Opasno je uzbuniti duhove. Magijski svijet grupe *Can*“ impresivno izvještava o okultnim pojavama koje je doživjela njemačka rock-grupa *Can*.¹⁷

„Nakon albuma ‘Tago Mago’ (1971) senzibilni slušaoci mogli su kod osobito inspirisanih nastupa sastava *Can* primijetiti auru neobičnog, čak nestvarnog. Gotovo sablasna usklađenost muzičara pri improvizacijama ostavljala je utisak da svaki već unaprijed zna šta će drugi u sledećem trenutku svirati. Zanosni zvukovi kao da su izvirali direktno iz podsvijesti, ali kako su ih muzičari međusobno mogli tako savršeno uskladiti? Sigurnost kojom su djelove publike dovodili u trans daleko je nadilazila druge bendove. Osim toga u užem krugu grupe *Can* širile su se glasine o čudnim parapsihološkim događajima, te se u recenzijama sve češće pojavljivala riječ ‘telepatija’. Dakle, zacijelo će se jednom o magiji kod *Can*a i javno govoriti...“

Prema rezultatima parapsiholoških istraživanja, danas je sigurno da postoje nadosjetne mogućnosti percepcije i komunikacije (kao što su telepatija, vidovnjaštvo, znanje unaprijed budućih događaja), koje protivrječe površnoj logici. Grupa *Can* to može osobno potvrditi. Tako je primjera radi njihov gitarista Michael Karoli u *Canovu* studiju pokraj Kelna improvizovao jednom sa slušalicama radi snimanja direktno na traku, a da se električna gitara nije čula preko zvučnika. Vani je neki običan, ali vjerovatno kao medij osjetljiv stanovnik sela sjekao drva. Muzičari su uočili da bi taj čovjek svaki put kad je Michael prekinuo svirati iritirano prestao raditi. Čim bi gitarista nastavio, opet bi se čulo udaranje sjekire u identičnom ritmu...

Oko *Can*a se uvijek ponovo događaju neobjašnjive stvari, o čemu muzičari nerado i s oprezom govore, kao, na primjer, o događaju sa zidnim satom u studiju prilikom snimanja za englesku TV-emisiju ‘Old Grey Whistle Test’ u februaru 1974. Nakon znaka za početak snimanja, bubnjar Jaki Liebezeit ustanovio je da nešto nije u redu s bubenjevima. Prekinuo je snimku, i u tom istom trenutku zaustavila se na satu kazaljka za minute. Nakon nekoliko minuta bubnjar je dao znak da je opet sve spremno, a kazaljka je opet krenula. Niko od muzikanata to nije primijetio, ali je cijela scena snimana s četiri video-kamere, i zbog toga se sve moglo provjeriti. Jedan od snimatelja je, blijed kao zid, rekao: ‘Na vama je stvarno nešto čudno.’

Možda je u pitanju bila samo mehanička greška kad su u pozorištu u Cirihu, gdje je bend muzički pratilo izvedbu jednog pozorišnog komada, uvijek pri početku predstave orgulje Irmina Schmidta bile isključene, iako je svaki put sprovedena provjera zvuka, a slomljena preklopka se samo odvijačem i fizičkom silom mogla isključiti, a tehničar, nakon višestrukog ponavljanja istog problema uređaj više nije ispuštao iz vida. Ali ipak je neobično. Zakonima fizike ipak se nikako ne može objasniti kako je Michael jednom misaonim naprezanjem i verbalnom naredbom, uspio navesti stare Selmer-orgulje, koje su se nalazile u *Canovu* studiju i rijetko se svirale, na to da prestanu i opet počnu svirati.

Slične stvari se ovim muzičarima često događaju. Jaki na to kaže: „Kada ‘sablast’ prođe, najčešće se sve zaboravlja. A šta je u stvari bilo, kasnije se više ne može utvrditi.“ Ipak je sigurno da se u slučaju *Can*a radi o osobama koje su nadarene kao mediji, koje su zbog dugogodišnje senzibilizacije postali prijemljivi ili čak mogu izazvati fenomene koji drugim osobama ostaju skriveni. Kada je u oktobru 1975. Irmin posjetio parišku vidovnjakinju Madame LeBeau i molio je za savjet,

njene prve riječi nakon dodira s njegovim rukama bile su: „Aha, i sami ste medij!“

Madame LeBeau, koja je slavna u magijskim krugovima, tom prilikom je Irminu detaljno prorokovala razvoj i događaje, koji su se ukoliko se nisu trebali dogoditi u daljoj budućnosti do sada tačno ispunili. Povrh toga, njemu je kasnije uspjelo s njom uspostaviti telepatski kontakt, te joj rado potvrđuje gotovo ‘stopostotne pogotke’. Osim mnogih proroštava o privatnom životu, *Canu* je pretkazala komercijalni uspjeh u jesen 1976, koji je zaista i nastupio albumom ‘Flow Motion’ i singlicama ‘I Want More’ i ‘Silent Night’.

5. HOTEL CALIFORNIA

Eagles

Južnokalifornijska grupa *Eagles* nastala je pod uticajem okultnih učenja pisca Carlosa Castanede.¹ *Eagles* se svojim uravnoteženim rockom sa Zapadne obale od 1972. ubrajaju među najuspješnije američke grupe. Njihove pjesme sastoje se od vrlo pjevljive muzike, praćene tekstovima koji se lako pamte i upečatljivim refrenima koji se izvode sa puno osjećaja. Pjesme su omiljeni hitovi.

Slušalac jedva može biti svjestan da neke njihove pjesme prenose okultne sadržaje, jer su glatke poput svile i zvuče kao da ih pjevaju anđeli.

Upravo njihova dva najpoznatija hita „One of these Nights“ (1975) i „Hotel California“ (1976) pojašnjavaju činjenicu da *Eagles* ni iz daleka nisu tako bezazleni kao što zvuče.

U pjesmi „One of these Nights“ mogu se čuti riječi:
„Jedne od ovih noći... tražio sam đavolovu kćer. Tražio sam jednu ženu, koja ima nešto od oboje. Osjećam njenu blizinu, ali je nigdje ne mogu naći... Ti imaš svoje demone, imaš svoje želje, ali ja imam djelić sebe...“

Sadržaj pjesme „Hotel California“ sjećanja su jednog čovjeka koji je imao zastrašujući susret sa svijetom okultnog. Ono što je u toj pjesmi mračno krije se „između redova“, tako da refren pjesme koji poziva „Dobro došli u hotel ‘California’“ u stvari zavarava slušaoca s obzirom na stvarnu poruku pjesme.

Jedan čovjek pripovijeda kako se jedne kasne večeri vozio autoputem kroz pustinju, i odjednom zapazio svjetlo u daljini. Budući da je bio umoran, zaustavio je vozilo, kako bi u tom mjestu prespavao. Kada je ušao u „Hotel California“, nije mu bilo jasno gdje se zapravo nalazi („This could be heaven or this could be hell“ – Ovo bi mogao biti raj ili pakao). Čuje glasove u noći, naručuje vino; onda mu kažu da „taj duh“ („this spirit“) nije bio u „Hotelu California“ od 1969. Noćni posjetilac tada postaje svjedok satanskog rituala:

„Ogledalo na stropu, ružičasti šampanjac s ledom. I ona je rekla ‘Tu smo svi zarobljenici, po vlastitom izboru’. A u majstorovoj sobi su se svi okupili na gozbu. Bodu je svojim čeličnim noževima, ali zvijer ni-kako ne mogu ubiti.“

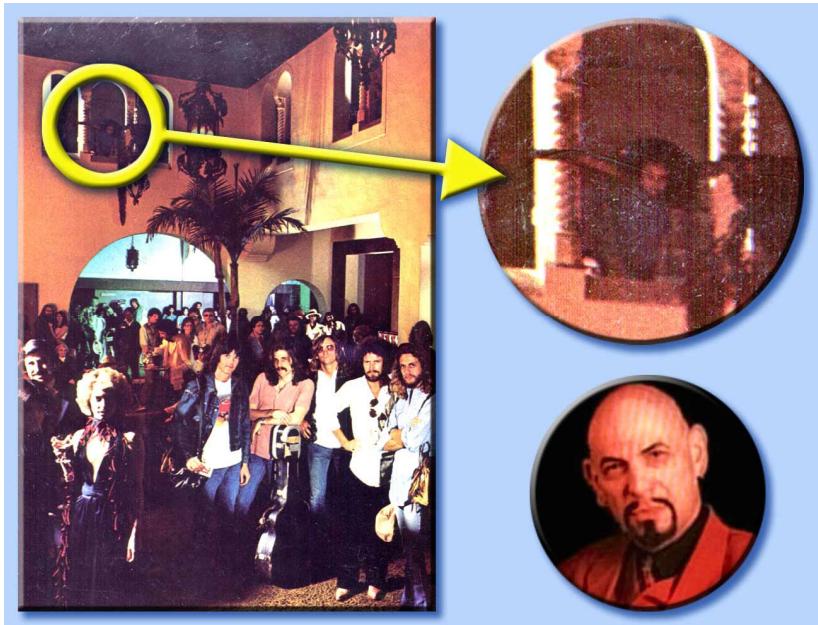
Posjetilac je zaprepašćen, bježi iz „Hotela California“. Ali vani u noći mora sa užasom ustanoviti, da se, doduše, u svako doba može odjaviti, ali da više nikad ne može otići iz „Hotela California“:

„Opusti se,“ rekao je čovjek noći. „Programirani smo za to da primamo naredbe. Možeš se odjaviti u svako doba, ali otići ne možeš nikada.“

Tekst pjesme „Hotel California“ vjerovatno je aluzija na satansku crkvu u San Francisku. Ona se nalazi u ulici California. Slučajnost? Na unutrašnjoj lijevoj strani omota ploče „Hotel California“ vidljiva su tri otvora slična prozoru. Na srednjem prozoru prepoznatljivo je jedno lice – lice čelavog Antona Szandora LaVeya, poglavara satanske crkve.² Menadžer *Eaglesa* Larry Salter, otvoreno je priznao da se neki muzičari grupe *Eagles* druže sa članovima satanske crkve.³

Moramo dati za pravo Johnu Rockwellu, autoru knjige „Paljba bubnjeva“, kada piše: „Muzika kakvu slušamo u pjesmi ‘Hotel California’,

dovodi nas do toga da se opravdavamo kada je slušamo. Potiskujemo stvarno značenje riječi jer nas zaokuplja ritam, ugodaj pjesme i gitare.“⁴

Životnu filozofiju *Eaglesa* vjerovatno najbolje prikazuje tekst njihove pjesme „Good Day in Hell“: „U onoj dobroj knjizi s imenom želim nestati u plamenu i pri tom posmatrati kako nestajem. Oh, da, bio je dobar dan u paklu, a sutra ču biti određen za divotu.“

Ritchie Blackmore

Jednim od najvećih rock-okultista smatra se gitarista grupe *Deep Purple* Ritchie Blackmore, koji je 1975. godine osnovao svoju vlastitu grupu *Rainbow*. On otvoreno priznaje da održava spiritističke sastanke (seanse) kako bi „došao bliže Bogu“. Tokom svojih koncerata

doživljava pojavu „ekskurzije duše“, koja je vrlo poznata u spiritizmu, a prilikom koje napušta svoje tijelo i lebdi kroz koncertnu dvoranu.⁵

Blackmore je objasnio da ga je u spiritizam uveo Nick Simper, basista grupe *Deep Purple*.⁶ Blackmore snima ploče u jednom dvorcu koji navodno obilazi demon što tvrdi da je sluga 4.000 godina starog vavilonskog boga Baala: „Zanimaju me čudnovate stvari koje se događaju, osobito duhovi.“⁷

Vjerovatno je Blackmorovo zanimanje za crnu magiju, koje javno priznaje, bilo inspiracija za pjesme poput „Stargazer“ (o robu jednog egipatskog врача), „Tarot Woman“ (o proričanju pomoću okultnih tarot-karata) i

„Gates of Babylon“. Blackmore, koji je ozloglašen zbog svog temperamenta, agresivnosti i loših raspoloženja, dosledno se odijeva u crno.

KISS

„Demoni koji bljuju vatru u rock'n'roll paklu“ – tako jedan rock-magazin naziva američki sastav KISS „Love Gun“ (1977): „Simboli razbuk-talog zla i neobuzdane čulnosti“ poznati su po tome što propagiraju seksualne nastranosti, i što se umiju obaviti aurom zla. Na slici lijevo vidi se da Gene Simmons pozdravlja satanskim pozdravom.

Čak je producent te grupe Bob Ezrin četvoricu njenih članova nazvao

„simbolima razbuktalog zla i neobuzdane čulnosti“.⁸ Bivši bubnjar Peter Criss ponosno je govorio: „Sam sebe smatram zlim. Jednako vjerujem u đavola kao u Boga. Čovjek može uvijek jednoga od njih iskoristiti kako bi obavio neke stvari.“⁹ Gene Simmons, koji javno priznaje svoje zanimanje za kanibalizam, poznat je po tome da pohotno plazi svoj dugi jezik što je stari paganski simbol poštovanja demona!

Jedan mladi obožavač ubio je svog kolegu iz razreda, jer se taj s njim svađao zbog *KISS*.¹⁰ Ime *KISS* navodno je skraćenica za „Kings In Satanic Service“ (Kraljevi u satanskoj službi)...¹¹

Paklena pjesma „God of Thunder“ sadrži podsticaj: „Oko sebe sabirem tamu da bi me obradovala, i zapovijedam ti da poklekneš pred bogom groma, bogom rock'n'rolla.“

Jednom su me izvjestili o slučaju u kojem je oduševljeni obožavaoc grupe *KISS* poslušao tu sugestiju tako što je prema savjetu svog prijatelja u ponoć molio pred posterom *KISS*-a. Na to je poster zasvijetlio, a Gene Simmons je pomaknuo svoj isplaženi jezik. Zbog tog jezivog događaja mladić je bio toliko šokiran da više nikad nije slušao muziku tog sastava.

Iron Maiden

Britanski heavy metal bend *Iron Maiden* pobrinuo se za pažnju javnosti 1982. svojom LP-pločom „The Number of the Beast“ (Broj zvijeri).

Izvedba naslovne pjesme sa te ploče uvijek označava vrhunac njihovih koncerata. Bruca Dickinsona publika obasipa fanatičnim oduševljenjem kada pjeva o broju Antihrista: „666 the number of the beast. 666 the one for you and me.“

nih stvari.”¹²

Jedan od članova grupe rekao je u jednom intervjuu: „*Iron Maiden* daleko je od benda koji poštuje đavola, iako su nas neka iskustva koja smo imali tokom snimanja novog albuma ‘The Number of the Beast’, naučila da poštujemo moć okultnoga. Tokom snimanja te ploče dogodio se čitav niz čud-

Čini se da nikoga nije briga...

Kada bi hrišćanski roditelji vidjeli da im djeca dolaze u kuću sa satanskim biblijom ili sličnom literaturom, velika većina njih odmah bi oduzela djeci te demonske predmete i bacila ih u smeće.

Veliki broj današnjih ploča sa rock-muzikom i rock-izvođača otvoreno svjedoče o djelovanju zlih sila ali čini se da to nikome ne smeta!

Na nizu omota pločâ mnogih grupa nalaze se okultni simboli i slike, sve do ilustracija demonskih bića. Najčešći okultni simbol je pentagram („zvijezda magovâ“), koji je često služio kao znak tajnih društava.

Pentagram je simbol satanizma ako je postavljen na vršak kraka, pri čemu su dva gornja kraka znak rogova jarca, odnosno Sotone. Tako zvanim pentagram-ritualom u ceremonijalnoj magiji prizivaju se i gone demoni.

Kod niza omota pločâ može se naslutiti da su one rezultat demonski ili drogom nadahnute umjetnosti. Javna je tajna da uistinu postoje slikari koji dopuštaju da im demonski duhovi kontrolišu pokrete ruku. Indikativno je da je statistika kojom su bili obuhvaćeni svi slikari u Engleskoj pokazala da su njih 57 „spiritistički slikari“, koji su se u svojem stvaranju specijalizovali za prikazivanje duhova i aveti engleskih dvoraca.¹³

Album „*Presence*“ (1976), grupe *Led Zeppelin*, prikazuje crni obelisk koji simbolizuje magijsku snagu kojoj grupa pripisuje svoj uspjeh. Na poleđini LP-a vidi se kako neka učiteljica polaganjem ruku prenosi magijsku, demonsku energiju obeliska na jednog svog učenika.

Omot LP-ploče „Brain Salad Surgery“ grupe Emerson, Lake & Palmer (1973). Slika potiče od demonski inspirisanog, nadrealističkog slikara H. R. Gigera. Giger je postao poznat svojim djelom „H. R. Giger's Necronomicon“, koje je vizuelizacija tajanstvene vračarske knjige koja sadrži slike „užasnih stvorenja koja vrebaju u dubini zemlje i mora, kako bi jednog dana uništili čovječanstvo i konačno preuzeli vlast nad svijetom“.

Omot ploče grupe Nazareth „Expect no Mercy“ (1977). Jasnije ne može biti.

Članovi grupe Beatles i okultna simbolika koja ukazuje na njihovu lojalnost Sotoni.

Kad tama želi zavarati čula

Mnogi čitaoci hrišćani vjerovatno će reagovati kao i ja kad sam prikupljaо podatke za ovu knjigu. Bio sam vrlo potišten pod teretom činjenica i okolnosti. Bavljenje ovom mračnom tematikom kidalo mi je živce, i gotovo sam rezignirao suočen s koncentrisanom moći demon-skih sila koju sam spoznao.

Ali tada sam jedne večeri pročitao Psalm 46, gdje pouzdano piše:
„Bog je naše utočište i snaga, pomoć koja se u nevoljama lako nalazi. Zato se nećemo bojati, čak i da se zemlja preobrazi, i da se gore uzdrmaju i sruše u srce mora ogromnoga, i da se vode njegove uzburkaju i zapjene, da se gore potresu od huke njegove. Postoji rijeka čiji tokovi raduju grad Božji, najsvetije veličanstveno prebivalište Najvišega... S nama je Gospod nad vojskama, Bog Jakovljev je visoko utočište naše.“ (Ps. 46:1-4, 8).

Božja snaga jeste, i biće, uvijek jača od svih Sotoninih napora. Nažlost, lako zapadamo u grešku da svoja čula toliko dopuštamo zarobiti negativnim i mračnim stvarima da oko sebe vidimo samo tamu, te nam ponestaje snage i radosti. A upravo je to namjera đavola, koji koristi istu taktku kao i zmija, koja svojim pogledom hipnotiše i blokira svoj plijen, kako bi ga onda lako zgrabilo. Šta mi to trebamo učiniti, ako ne želimo da nas zarobi i blokira Sotonina demonstracija sile?

Odgovor nam daje poslanica Jevrejima 12:1, 2. Oni koji žele slijediti Isusa, treba da prate ovaj savjet: „Skinimo i mi svaki teret i grijeh koji nas lako može namamiti u zamku i istrajno trčimo trku koja je pred nama. Pri tom uprimo pogled u Začetnika i Usavršitelja vere, Isusa.“

Grčku riječ „aforōntes“, koja je ovdje prevedena sa „uprimo pogled“, trebalo bi, ustvari, prevesti kao „odvratiti pogled (od svega drugog)

prema Isusu“. Kod bilo kakvog suočavanja sa sotonom moći nužno je odvratiti pogled od Sotone, ne dati se zanijeti njegovim pogledom, već sasvim svjesno gledati u Isusa.

Zacijelo nije besmisleno poznavati oružje koje koristi đavo, kako bismo onda i druge na to mogli upozoriti. Ali pogrešno je svoj pogled odvratiti od Isusa i umjesto toga dati se zavarati đavolovim trikovima.

U Isusu Hristu „skrivena su sva blaga mudrosti i spoznaje“ (Kol. 2:3), „u njemu nastava svaka punoča Božanstva tjelesno“ (Kol. 2:9). Ali ta blaga ostaju nedostupna onome koji ne želi slijediti Isusa i njemu služiti. „Da budete ispunjeni u njemu“, uvjeravao je Pavle Kološane (Kol. 2:10). Zar se nećemo i mi dati dovesti do te punoće?

6. HIGHWAY TO HELL (AUTOPUT ZA PAKAO)

Heavy-metal i black-metal

Vrlo je upadljiva pojava da gotovo svi rock sastavi koji otvoreno i javno praktikuju okultizam pripadaju hard-rocku ili heavy-metalu. Čak je i časopis *Newsweek* 21. novembra 1983. sasvim jasno pisao o „satanskom imidžu“ i „demonskom prizvuku“ ekstremnih heavy-metal bendova, koji su u Americi prouzrokovali proteste hrišćanskih grupa.

Kada muzikolog Tibor Kneif hard-rock opisuje kao „muziku estetski preobraženog horora“, koja „uvijek iznova svoju žrtvu poput psihijatra koji poznaje dušu zna dovesti u stanje jeze“¹, tada se čini da to svojstvo hard rock muziku zaista čini prikladnim prenosnim sredstvom za satanske i demonske sadržaje, od kojih čovjeka podilazi jeza. Indikativno je da je i basista grupe *Black Sabbath*, Geezer Butler, rekao da „teškoj muzici najbolje odgovaraju i teški tekstovi“, misleći pod tim na okultne tekstove.

Temeljno svojstvo heavy-rocka Tibor Kneif naziva „veličanje nasilja“² pojava koja je oduvijek bila usko povezana s velikom pobunom protiv hrišćanskih idea i vrijednosti. Vrijeme u kojem su se „rock'n'roll pobunjenici“ ograničavali na propagiranje slobodnog seksa, droge i prostakog načina govora, je prošlo i sada je na redu pakao i Sotona.

Početkom osamdesetih godina razvila se nova generacija heavy-metala kojoj pripada čitav niz grupa, koje se po uzoru na rano razdoblje grupe *Black Sabbath* obavijaju aurom zla, u svojim pjesmama prizivaju đavola i barem za štampu sudjeluju na crnim misama. Mnogi omoti njihovih ploča mogli bi se smjestiti u muzej horor-rekvizita.

Pjevač jedne od tih grupa, koji je sebi dao ime „Sotona“, rekao je: „Bendu želimo od samog početka dati demonski imidž, a što bolje pristaje uz heavy-metal od đavola?! Kao mladim momcima ludački nam se sviđao *Black Sabbath*, i danas ustvari želimo svirati kao naši nekadašnji idoli, ali, eto, nešto tvrđi rock.“³

Koje teme obrađuju novije heavy-metal grupe pojašnjava sledeći izbor naslova LP-ploča, koji izaziva zle slutnje: „Shout at the Devil“ (*Motley Crue*), „Night of the Demon“ (*Demon*), „Fire from Hell“ (*Mass*), „See You in Hell“ (*Crossfire, Grim Reaper*), „Give ‘em Hell“ (*Witchfynde*) i „Friend of Hell“ (*Witchfinder General*).

Slično tome naslovi pjesama sežu od „The Antichrist“ i „Black Magic“ preko „Signs of Satan“ sve do bogohulnog naslova „God Bless the Children of the Beast“ *Motley Crue*. Nijedna pak od navedenih grupa nije ni sluga paklenog sastava *Venom*. „Venom“ znači „zmijski otrov“, i tri muzičara te grupe, Cronos, Mantas i Abaddon, daju tom nazivu svu čast, time što velikim žarom masovno raspršuju đavolski otrov, otrov „stare zmije“ (Otk. 20:2).

Jedan časopis o heavy-metalu piše: „S muzičkog stanovišta grupa *Venom* se dušom i tijelom odala black-metalu, ekstremnom i tvrdjem obliku heavy-metala, te se jedva više mogu uporeediti s grupama poput *Accept*, *Judas Priest* ili Ozzyjim Osbournom. *Black Sabbath* je dođuše 1970. prvi počeo obrađivati svakojake okultne, magijske i spiritističke teme u nekim svojim pjesmama; ali nijedna od tih grupa se ne bavi toliko crnim okultizmom kao što to čini grupa *Venom*, što se ogleda, na primjer, u tekstovima pjesama koji gotovo isključivo govore o Sotoni, paklu, smrti i đavolu.“⁴

Naslovi pjesama poput „Sons of Satan“, „Seven Gates of Hell“ i „Leave Me in Hell“ naglašavaju taj zaključak u jednakoj mjeri kao i naslovi

triju LP-ploča te grupe: „Welcome to Hell“, „Black Metal“ i „At War with Satan“.

Na pozornici *Venom* stvara pravi pakao „satanskog metala“, koji je sličan crnoj misi i koji je prožet mnogobrojnim eksplozijama, poput bombi. U intervjima članovi benda nimalo ne kriju da sebe smatraju „lijevom rukom gospodara Sotone na zemlji“.⁵

„Venom to više nije heavy metal-muzika, to je već gotovo kult“, tako je jedan obožavaoc heavy-metala okarakterisao tu grupu, čiji je klub obožavaoca u Njemačkoj preplavljen pismima čitalaca. Iako tri paklena rockera znaju mnogo o okultizmu, tvrde da nisu poštovaoci đavola nasuprot, na primjer, Kinga Diamonda, vođe heavy metal-grupe *Merciful Fate*. *Merciful Fate* priziva Zloga pjesmama poput „Black Funeral“ (Crni pogreb) i „Black Masses“ (Crne mise), kao i kul-tnim ritualima na pozornici, u kojima su glavni rekviziti krv, kosti i oltar.

Jedan časopis o rock-muziki piše o jednom njihovu koncertu: „‘Straight from Hell’ King Diamond! Deset hiljada ruku vinulo se u zrak da bi pozdravile sotoninog sina! Mnoštvo je hučalo; pjevalo je svaku pjesmu s grupom. Tada je *Merciful Fate* priredio ludački šou...“⁶

U razgovoru sa vođom grupe,⁷ pjevačem Kingom Diamondom, novinar je konstatovao: „Vaši tekstovi i šou izrazito su satanski! Privatno djeluješ mnogo umjerenije.“ Odgovor: „U stvari sam privatno isti tip kao na pozornici, satanizam me jako zanima. U stanu skupljam krstove i relikvije koje sam ukrao u crkvama. Kad čuju za crne mise ili prizivanja duhova, većina ljudi odmah misli na žrtvovanje male djece ili ubijanje ljudi, kao što o tome opširno pišu mediji. Ali to su ekstremi. Ljudi ne žele shvatiti da se male bebe žrtvuju zato jer je njihova krv nešto najčišće i najnevinije što postoji.“

Pitanje: „Jesi li ikad zbog svog neobuzdanog nastupa u muzici imao problema s crkvom?“ Odgovor: „Ne može se reći da sam imao AC/DC (struja/izmjenična struja)“, što je na australskom žargonu aluzija na dvopolnost.

Budući da se bend bavi mračnim temama, bilo je i drugih prepostavki o značenju skraćenice „AC/DC“. Tako je jedan rock-autor rekao: „Izabrao sam hard rock-grupu AC/DC jer ta kratica znači ‘Antichrist, death to Christ’ (Antihrist, smrt Hristu). Osim toga ta grupa pjeva o slavi paklenih zvona: ‘Hell’s Bells.’“

AC/DC je veliki medijski proboj učinio 1979. godine LP-pločom „Highway to Hell“, čija je istoimena naslovna pjesma postala međunarodna himna koja još i danas za veliko mnoštvo poklonika hard-rocka predstavlja neku vrstu isповijesti vjere:

Livin' easy

Lovin' free

Season ticket on a one way ride

Askin' nothin'

Leave me be

Takin' everythin' in my stride

Don't need reason

Don't need rhyme

Ain't nothin' that I'd rather do

Goin' down

Party time

My friends are gonna be there too

I'm on the highway to hell

On the highway to hell

Highway to hell

I'm on the highway to hell

No stop signs

Speed limit

Nobody's gonna slow me down

Like a wheel

Gonna spin it

Nobody's gonna mess me around

Hey, Satan

Payin' my dues

Playin' in a rockin' band

Hey, mamma

Look at me

I'm on the way to the promised land

I'm on the highway to hell

Highway to hell

I'm on the highway to hell

Highway to hell

Don't stop me

I'm on the highway to hell

On the highway to hell

I'm on the highway to hell

On the highway to hell

(highway to hell) I'm on the highway to hell

(highway to hell) highway to hell

(highway to hell) highway to hell

(highway to hell)

*And I'm goin' down
All the way
I'm on the highway to hell*

U slobodnom prevodu:

*Živim opušteno, živim slobodno
U jednom pravcu, sezonska karta
Ne tražim ništa, pusti me da živim
Sve prepreke lako prevazilazim
Ne treba mi razlog, ne treba mi rima
Nema toga što bih radije radio
Idem dolje, vrijeme je za provod
I moji će drugovi tamo biti*

*Ja sam na putu za pakao
Autoputu do pakla
Autoputu do pakla
Ja sam na putu za pakao*

*Nema stop znakova, ograničenja brzine
Niko me usporiti neće
Kao točak, zavrtjeću se
Niko se sa mnom zezati neće
Hej Satano! Svoje sam dugove izmirio
Svirajući u rokenrol bendu
Hej mama! Vidi me
Na putu sam za obećanu zemlju*

*Ja sam na putu za pakao
Autoputu do pakla
Autoputu do pakla
Ja sam na putu za pakao*

Ne zaustavljam me!

Ja sam na putu za pakao

I idem dole.. do kraja!

Ja sam na putu za pakao..

AC/DC, "Highway to Hell" (1979). Ova je LP-ploča grupi je donijela komercijalni uspjeh.

U ovoj pjesmi sadržano je sve što je muzičarima AC/DC bilo važno. Da je „rock’n’roll direktni put u pakao“ potvrdio je i njihov gitarista Angus Young. Ko bi pomislio da će ta pjesma imati ozbiljan kraj?

„Ne zadržavaj me, hej, hej, hej... jeah, idem tim putem do kraja, vau, na autoputu za pakao“, vrištao bi Bon Scott, pjevač AC/DC, okrenut publici. Bon Scottov životni put je zaista završio 19. februara 1980.: nakon probančene noći ugušio se pri povraćanju. Tako smrću ostao je vjeran svom životnom stilu. Već je 1977. pjesmom „Hell ain’t a bad Place to be“ nagovještavao da „pakao uopšte nije tako loše mjesto.“

Jedan časopis za mlade je nakon Bon Scottove smrti komentarisao: „I’m on the highway to hell, I’m on the highway to hell“ koliko je samo puta Bon Scott pjevao, tj. izvikivao ove riječi u poslednjih nekoliko mjeseci? Na omotu istoimene LP-ploče on se šepuri s rogovima onakvima kakve znamo sa slika koje prikazuju Sotonu. ‘Slučajnost’ uvijek kažemo onda kada o nečem ne želimo više razmišljati. Prema mom pak mišljenju smrt Bona Scotta pokazuje više: đavo i pakao nisu igračke. Što se više s njima budem lakovisleno ophodio, to prije ću postati igračka tih stvarnosti.“⁹

Ali prevario bi se onaj ko bi pomislio da će AC/DC zbog ružne smrti Bona Scotta „ubaciti u manju brzinu“ u pogledu teme „pakao“. Umjesto toga AC/DC je pjesmom „Hell’s Bell’s“ (Paklena zvona) ubacio u još veću brzinu, tako što je njihov novi pjevač Brian Johnson čak govorio u ime Sotone:

„Ja sam grom koji se valja, olujna kiša, dolazim kao vihor. Moja munja sijeva nebom; ti si, doduše, još mlad, ali moraš umrijjeti.“

Jeziva aluzija na smrt Bona Scotta? Jedva da to možemo nazvati crnim

humorom, jer se pjesma nastavlja sledećim riječima: „Ne uzimam zaobljenike, ne pošteđujem niti jedan život, nikoga ne zaobilazi borba. Imam svoje zvono, dovešću te u pakao, uhvatiću te, Sotona će te dobiti.“

Uskoro su se protestom oglasili praktični hrišćani koji su upozoravali na užasnu „igru“ kojom se grupa poigrava sa sobom i svojim obožavaocima. To je Briana Johnsona, pjevača AC/DC, kako razljutilo:

„Te glupe face, koje se busaju u prsa da su veliki vjernici, češće spominju đavola nego mi... Ono što mi radimo samo je zafrkancija... Nas ne vode nikakve satanske poruke, ali moramo naći stih koji se rimuje s j.....m sledećim.“¹⁰

Hiljade obožavaoca na koncertima oduševljeno je pjevalo pjesmu „Highway to Hell“. Šta se to događa unutar mladih ljudi, koji u euforiji viču: „Ja sam na autoputu u pakao... Ne zadržavaj me, hej, hej, hej... Yeah, idem tim putem do kraja, vau, na autoputu za pakao“?

Mnogi ovu pjesmu pjevaju bez razmišljanja, sadržaj riječi im ne dolazi do svijesti; za druge pak ta pjesma je himna vlastitog stava o životu. Je li Biblija u krivu kada kaže: „Nemaju straha Božjega pred očima“ (Rim. 3:18)?

Pakao nije nikakvo ugodno mjesto, kako to žele prikazati neke rock-grupe. Pakao je mjesto kazne vječnom smrću za izgubljene. Ono je peć, u kojoj će biti plač i škr gut zuba (Mat. 13:43-50), vatrica vječna po svom učinku (Mat. 3:12), gdje „njihov crv ne umire i njihova vatrica se ne gasi“ (Mar. 9:43-44). Sve što Biblija govori o paklu, govori sa velikom ozbiljnošću. Stoga je veoma ludo i lakomisleno igrati se i šaliti sa paklom izvršnog Božjeg suda i vječnom smrću (vidi Okt. 20:10-15).

Ljudima je određeno da „jednom umru, potom je sud“ (Jev. 9:27) ako ne prije, a ono će tada pred Bogom zanijemiti svaki pogani jezik.

Ali Bog ne želi da ljudi propadnu, već, naprotiv, da se spasu: „Tako ja bio živ‘, govori Gospod, ‘meni nije drago da onaj ko je zao umre, nego da se odvrati od svog puta i da živi. Odvratite se, odvratite se od svojih zlih puteva. Zašto da umrete...“ (Ezek. 33:11).

Jednom će Bog sve bezbožnike pozvati na odgovornost i suditi im. Ali danas podstiče svakog da prihvati Njegovog sina Isusa Hrista kao Spasitelja i Gospoda svog života. Za sve koji se nalaze „na autoputu za pakao“ to je jedini izlaz i spas.

Ima još jedan bitan aspekt teze o „paklu“. Potenciranjem ovog predmeta kroz muziku kao masovni medij, Sotona i demonski duhovi postižu dva cilja:

- 1) Udaljavaju Boga od mladih predstavljajući ga kao strogog sudiju koji se vječno gnjevi i namjerava roštiljati ljude u paklu, čak i za neke „sitne“ grijeha. To, međutim, nije biblijsko, već crkveno učenje.
- 2) Usađuju bolesnu ideju o zagrobnom životu u paklu kao mjestu za dobar provod i „žurku“ svih onih koje život sa Tvorcem i Spasiteljem ne zanima, o paklu kao poželjnoj lokaciji za pobunjenike, ujedno obesmišljavajući svrhu i smisao ovog života. Time se zlo projektuje kao vječna kategorija, što je opet biblijski potpuno netačno i pogrešno. Bog će učiniti kraj svakom zlu.

7. UMANJIVANJE ZNAČENJA ILI PRETJERIVANJE?

U istraživanjima koja se tiču mračnog područja okultizma na rock-sceni redovno se susrećemo sa sledeća tri problema:

1) Šutnja i prikrivanje

U prirodi ezoteričnih i okultnih aktivnosti je da su oni koji se njima bave vrlo zainteresovani da se sve skriva od javnosti. Tajne okultne lože obavijaju se zidom šutnje; onaj koji se usudi neovlašćeno prodrijeti u njihove tajne ili iznevjeri okultno društvo više nije siguran za svoj život. Iz ovih razloga moguće je da je broj muzičara i rock-sastava koji se aktivno bave okultizmom vrlo velik.

2) Beskrupulozno vrbovanje

S druge pak strane danas se više nego ikad propagiraju magija i okultizam, i tako zarađuju veliki novci. Sve veće zanimanje za okultizam „okultnu eksploziju“ beskrupulozno iskorištavaju finansijski mešetari. Prisjetimo se da iza rock-grupa koje imaju ugovor o snimanju ploče redovno stoje komercijalne kompanije, kojima je gotovo svejedno koja će se reklamna sredstva (čak i okultna!) koristiti, da bi donijela gotov novac prodajom ploča, koncertima itd. To se dodatno pospješuje i preko štampe o rocku, koji je uvijek željan senzacija.

3) Radoznalost ili želja za uspjehom

Muzičari i grupe nerijetko koketiraju sa svijetom okultnoga, naizgled „radi zabave“, pri čemu su im motivi radoznalost ili želja za postizanjem većeg uspjeha.

Zaključci iz tačke 2. i 3. ponekad izazivaju veliko protivljenje. Kritičari

prigovaraju da je moja ocjena i ocjena mojih kolega o okultnoj problematičnosti na rock-sceni pretjerana ili jednostavno bespredmetna, jer „okultne“ grupe navodno ni same ne shvataju ozbiljno ono što sviraju i izvode pred publikom, da je to sve radi reklame, itd... Čak dobijamo odgovore poput sledećeg (u ovom slučaju to je odgovor na listić koji je podijeljen o grupi AC/DC, pismo je anonimno):

„...Da uopšte postoje ljudi koji pišu takve gluposti, samo da bi pridobili nove članove za svoju sektu jer je to što pišu izmišljeno, i svako dijete zna da AC/DC samo pjeva i ne misli tako; nisu oni krivi za smrt Bona Scotta. I mi vjerujemo u Boga, i Bog zna da je to njihov stil, i da oni to ne misle tako. Možda će ljudi koji pišu takve gluposti prije završiti u paklu nego mi.“

Zbog takve kritike, koju treba shvatiti ozbiljno, pokazalo se nužnim sprovesti diferencijalnu procjenu onih rock-sastava kod kojih su prepoznatljive veze s okultizmom. Temeljna analiza tog problema dovela je do sledeće vrlo ozbiljne postavke:

Prigovori ili isprike koji se svode na to da je: a) rock-grupa bezazlena, ako se, na primjer, samo radi što djelotvornije reklame (uspjeha, prodaje) bavi okultizmom (i, navodno, tako uopšte ne misli); ili b) da čovjek mirne savjesti može slušati „okultni rock“, „naravno ne zbog toga da bi poštovao sotoni“, već zbog toga što grupa „super svira“, smatram čistim skretanjem od stvarnog problema iz sledećih razloga:

Poznato je da postoje grupe koje su odabrale okultni imidž da bi tako zaradile novac. Ali bez obzira na to donosi li koketiranje s okultnim grupi zaista veći uspjeh ili ne, muzičari na taj način širom otvaraju vrata Sotoni, što on može iskoristiti kako želi. Drugim riječima: Sotoni je svejedno ko za njega pravi reklamu. Potpuno je nevažno da li neka grupa iz uvjerenja ili samo „radi zabave“ propagira okultizam – u oba

slučaja su ljudi zavedeni. Rockwell piše o posledicama: „Djeca i omladina sve više prihvataju i upražnjavaju obožavanje Sotone, vračanje, vračarske kultove, čarobne formule, fantastične kultne postupke, astrologiju, te se podređuju satanskim sveštenicima, vješticama i vidovnjacima.“¹

Rock-grupe koje se igraju sa okultizmom na taj način se automatski otvaraju satanskim silama, te se izlažu opasnosti da se prvobitna „zabava“ brže pretvori u „vražju“ ozbiljnost nego što bi to grupi bilo milo. Sotona „okultne igre“ uzima ozbiljno: sa užasom uvijek iznova uviđamo kako on svaku ruku koja mu se pruža prije ili kasnije uzima u svoj čelični stisak, i više je ne pušta. Ko posegne za vatrom, taj će se opeći vjerova on u razorno djelevanje vatre ili ne – to je nebitno. Bezbrojni slučajevi potvrđuju da aktivno sudjelovanje u okultizmu nikada ne ostaje bez posledica. Neki će reći: „Ali to sam učinio samo radi zabave, iz radoznalosti.“

Iskusni dušebrižnici kod takvih izjava mogu samo odmahnuti glavom! Jedan od njih to je izrazio ovako: „Šanse bi ti bile bolje da držiš zvezđarku kao kućnog ljubimca, nego da se upuštaš u okultne prakse.“

Svoja lična iskustva izraziću riječima Dennis-a Wheatleya, koji je ustanovio: „Lična zapažanja dovela su me do apsolutnog uvjerenja da sudjelovanje u okultnim praksama sa sobom donosi vrlo realne opasnosti.“

Ako se neki rock-muzičar uistinu otvorio demonskim duhovima i dobio jednog ili više njih da ga prate, tada oni neprestano borave u njegovoj blizini, te mu daju tajanstvene moći, okultne „energije“. Posredstvom tih demonskih energija muzičar je u stanju govoriti podsivesti svojih „žrtava“ na medijumskom nivou, i na taj način omogućiti ulazak tih sila u podsvijest.

Pretpostavka tome je da se ukloni aktivni prag svijesti čovjeka, po-moću čega se njegov duh otvara svemu što treba ili želi uči. Potpunim isključenjem volje i svjesne aktivnosti razuma (stanje „pasivnosti“) vrata podsvijesti se otvaraju svim stranim duhovima. Aktivni razum je prepreka djelovanju demona. Iz tog razloga jedan od najvažnijih ciljeva demona je da čovjekov razum dovedu u stanje praznine, odnosno da stvore vakuum u koji će onda moći uči. Zbog toga nije bezopasno potcijeniti mogućnost da okultne sile mogu uticati na čovjekov duh.

Uput koji vrijedi za sve hrišćane: „Budite trezveni, budno pazite! Vaš protivnik, Ćavo, ide unaokolo kao ričući lav i traži koga da proždere.“ (1. Pet. 5:8), ima svoje opravdane razloge.

Jedan bivši satanista posvјedočio je da je grupa Pink Floyd tokom jednog svog koncerta prisutnim satanistima medijalnim putem saopštila da su muzičari „od njihovih“.

Slavni gitarista Jimi Hendrix prije svoje smrti bio je duboko upleten u spiritizam. Priznao je da ima viđenja, da komunicira s duhovima, i da je u avgustu 1969. na festivalu u Vudstoku video nebo puno NLO-a.² Jednom prilikom je otkrio: „Ljude je moguće hipnotisati muzikom; kada ljude na taj način pogodimo u najslabiju tačku, možemo njihovoj podsvijesti reći sve što želimo... Muzika struji iz zraka; stoga mogu stupiti u vezu sa duhom.“³

8. KAKVU ULOGU IMA MUZIKA?

Potrebno je razmotriti još jednu važnu činjenicu, a to je da muzika može dovesti do nadčulnog iskustva. Okultna i crna umijeća, kao i različite religije, znaju za tu činjenicu. Zbog toga se svjesno koriste određenim vrstama muzike, kako bi izazvali stanje transa ili stvorili atmosferu koje će pogodovati djelovanju demonskih duhova. Lično sam ste-kao utisak da se uopšteno taj problem prikazuje bezazlenijim nego što jeste, te da se potcjenjuju potencijalne opasnosti s tim u vezi.

Znajući za vezu između okultnih pojava i muzike, parapsiholog W. F. Bonin je rekao: „Muzika očito ima stimulativno djelovanje, koje može pospješiti parapsihičke pojave. Muzika može promijeniti stanje svijesti, dovesti npr. do transa, ili jednostavno pospješiti primanje informacija ‘nadčulnog opažanja.’“¹

Samu srž stvari pogađa članak „Rock i crna magija“ u časopisu o muzici *Spotlight* (11/1978): „Da bismo shvatili vezu koja postoji između muzike i okultizma, moramo posegnuti u prošlost, u vrijeme kad su vratčari (ili šamani) otkrili da muzika posjeduje snagu koja može izazvati određene načine ponašanja, što se nije moglo protumačiti na prirodan ili shvatljiv način.

To stanje stvari odavno je već spoznato, ali ne i objašnjeno, i Šekspir nije bio prvi koji je rekao: „Muzika može umiriti čak i zvijeri! Ljudi koji su razmišljali, zaključili su da muzika može izazvati i suprotno djelovanje – dakle izmijeniti ljudska raspoloženja a to je ono što magija i okultizam žele, što se tim sredstvima želi postići.

Posezanje za mozgom

Namjera šamana i mnogih drugih okultista je da ljude dovedu u trans; radi se o izmijenjenom stanju svijesti u kojem čovjek više nema potpunu kontrolu nad sobom, i u kojem strani duhovi mogu djelimično ili potpuno preuzeti kontrolu nad mozgom i tijelom čovjeka. Kako možemo predočiti taj proces? Poznati istražitelj mozga i dobitnik Nobelove nagrade Sir John Eccles, čovjekov mozak nazvao je „strojem“, koji, uopšteno govoreći, može pokretati duh bilo koje vrste. Eccles nije jedini koji je to rekao: slično potvrđuju noviji radovi njegovih kolega iz struke Wildera Penfielda i Rogera Sperrya. Rezultati njihovih istraživanja opovrgavaju materijalističko shvatanje, prema kojem su sva čovjekova duševno-duhovna djelovanja puke funkcije mozga, koje u njemu počinju i s njime se završavaju.

Mozak se prema duhu odnosi kao instrument prema sviraču. Naravno da svirač ne može svirati ako se instrument polomio, ali on sam nije instrument, niti njegova funkcija, već njegov upravitelj i gospodar.

Načelno pak taj instrument može „opsluživati“ i neki drugi svirač, ako mu uspije „maknuti s položaja“ „zakonitog“ svirača. „U normalnom stanju moja ličnost je onaj ‘duh’ koji opslužuje moj mozak“, objašnjava poznati pisac Dave Hunt, „ali ako uđem u promijenjeno stanje svijesti, koje spiritisti i učitelji meditacije nazivaju kosmičkom energijom, ili mediji duhom, tada tog novog ‘duha’ ništa ne sprečava u tome da upravlja mojim mozgom i u njemu izaziva događaje koji mi se, doduše, čine vrlo realнима, ali se zapravo uopšte nisu dogodili.“

U stanju transa čovjekov duh je onemogućen. Stoga je trans načelno pretpostavka za pojavu „opsjednuća“ stranim duhom. Na taj način čovjek postaje sposoban za postupke koje u normalnom stanju uopšte ne bi mogao učiniti.

Osobe u transu često se ponašaju agresivno ili izvode seksualne radnje koje u normalnom stanju ne bi mogle učiniti, i koje su i samoj osobi koja ih čini neshvatljive. S jedne strane, trans je za okultistu stanje svijesti koje on sam nastoji postići da bi zadobio paranormalne sposobnosti, tzv. „energije“. S druge strane, trans je stanje u koje okultista želi dovesti svoje „žrtve“ kako bi im nametnuo svoju volju, jer je u transu svaki čovjek psihički bespomoćan, i stoga se tada u velikoj mjeri može na njega uticati.

Jedan od osnovnih preduslova za šamane i spiritističke medije jeste da posjeduju sposobnost da često i bez većih teškoća mogu pasti u trans i postati opsjednuti. Osim toga često je potrebna i „medijumska nadarenost“ šamana ili medija. Tada je dotičnoj osobi vrlo lako pasti u trans i izazvati izmijenjena stanja svijesti.

Stanja transa razlikuju se po stepenima, te sežu od lakog transa (kod kojeg je prisutno sjećanje) do potpunog transa, pri kojem dolazi do amnezije (gubitka pamćenja). W. F. Bonin, koji je trans definisao kao „psihofiziološko stanje koje je prepostavka paranormalnih manifestacija“, navodi sledeće uzroke transa: hipnoza, medijalno posredovanje, droge, muzika, ples, fizičke traume, tehnike disanja, autosugestija.³

Satanista Aleister Crowley predložio je sledeće djelotvorne metode, koje čovjeka dovode u ekstatično stanje ili stanje transa: muzika koja se temelji na ponavljanju i ritmu; droga; poseban oblik seksualne magije. Crowley danas ima više sledbenika nego za života. Rock muzičar Ian Dury u jednoj svojoj pjesmi propagira Crowleyev „recept“: „Sex and Drugs and Rock'n'Roll is all your body needs!“ – što je ujedno i životni moto mnogih njegovih kolega na rock-sceni!

Trans, ekstaza i opsjednutost

Sve je izraženja uloga monotone muzike koja se temelji na ponavljanju i ritmu, a koja se u ritualnom prizivanju duhova, kultovima opsjednutosti i raznim drugim paganskim kultovima koristi za stvaranje transa i ekstaze – stanja koja omogućuju demonsku prisutnost koju je upoznao tokom svojih putovanja: „Uz bogosluženje vezan je kulniti ples. Bubnjevima se određuje takt. Pokreti plesa se ubrzavaju. Na početku su to samo plesni koraci, ali se ples postupno ubrzava sve do divljih plesnih pokreta. Izdržljivost plesača je začuđujuća: u pravilu se pleše tri sata neprekidno. Posledice toga su da sve više plesača pada u plesnu ekstazu i djelimični ili potpuni trans. Cilj ovog kulta je dobitjanje, odnosno, razvijanje medijalnih sposobnosti. Takva bogosluženja praktično su identična spiritističkim seansama.“⁴

Ketjak

Pri balinezijskom plesu „ketjak“, koji prikazuje jedan događaj iz života

hinduističkog boga Rame, stanovnici sela zapadaju, hipnotisani vlastitim kretnjama i pjevanjem, u religiozni zanos koji obilježava stanje slično transu i nevjerovatna okretnost. Trans plesačima omogućuje da izvode brze i komplikovane pokrete, bez greške ili znakova iscrpljenosti. Na rock-koncertima možemo posmatrati slične fenomene, kada mladi u ekstatičnim plesovima neumorno izvode pokrete koji bi ih u normalnim okolnostima brzo iscrpili.

Prizivači duhova nekih azijskih naroda prizivaju svoje „bogove“ (koji su zapravo demoni) na taj način što raspuste kosu i uz pratnju monotonog bубњења tako dugo tresu главом dok im se ne zavrti, i razum potpuno otkaže svoju funkciju. U toj fazi usta im se počinju nesvesno pokretati, tijelo se počinje postepeno tresti, i njihov „bog“ se spušta u njih. Krajnji je rezultat stanje opsjednutosti đavolom.

Načelno istu tehniku susrećemo u takozvanom „head-bangingu“ (trenjanju главом) mnogih poklonika hard-rocka. Da taj postupak ni s medicinskog stanovišta nije bezopasan, potvrđuju i sledeće novinske vesti:

„Obožavaoc rock-muzike iz Engleske umro nakon pretjerane ‘tréšnje главом’, javlja DPA London. Jedan tinejdžer iz Engleske je navodno umro jer je prilikom ‘heavy metal’ rock-koncerta prejako tresao главом u ritmu muzike. Uzrok smrti službeno je za sud potvrđio i patolog, izvijestile su britanske novine krajem sedmice. ‘Head-Banging’ uobičajan je kod mnogih mladih poklonika hard-rocka, i smatra se plesom. Prema izjavama svjedoka petnaestogodišnjak je prije smrti tri sata trzao главом tamo-amo u taktu glasne muzike. Sledеćeg dana iznenada je bio oduzet na jednoj strani tijela, i više nije mogao govoriti. Ljekari su utvrdili izliv krvi u mozak. Osam dana kasnije dječak je umro.“⁵

Ne tvrdim da osoba koja izvodi „head-banging“ svjesno priziva zle duhove, već želim ukazati na to da ona na taj način ispunjava uslove za demonsko opsjednuće.

Tokom uzbudljive plesne drame, koju često možemo vidjeti na ostrvu Bali, neki plesači zapadaju u ekstatično bjesnilo, i svoje oružje upotrebljavaju protiv sebe. Plesače obuzima iznenadna želja za samouništenjem i žrtvovanjem. Počinje vladati ludilo, pa demonski zanos dovodi plesače u stanje transa. Dolazi do padanja u nesvjest, i u grozničavoj plesnoj orgiji očaja i samopredaje plesači padaju na tlo, potpuno iscrpljeni i bez svijesti.⁶

U hinduizmu postoji ritual samosakaćenja („Thaipusam“) u kojem se hindusi uz pulsirajući ritam bubnjeva, koji traje satima, probadaju noževima, iglama, kukama i kopljima. Bob Larson izvještavao je o svojim zapažanjima u Singapuru: „Oni koji nisu sami sebe mučili, posmatrali su sa strane ili plesali. Na desetine mladih divlje se vrtjelo i izvodilo iste kretnje koje sam već zapazio na plesovima američke mладеžи. Ritam muzike imao je isti pulsirajući i sinkopirani tempo kao u hard-rocku. Ono što se događalo u Singapuru može se isto tako vidjeti na plesnim zabavama tinejdžera u Americi. Odjednom je jedan od tih mladića kriknuo. Njegovo tijelo se ukrutilo, pao je na tlo, zgrčio se i batrgao. Četvorica su ga morala držati. Kod drugih plesača počeli su se pojavljivati isti simptomi. ‘Šta se to ovdje događa?’, vičući sam upitao čovjeka koji je stajao po strani. ‘Plešemo uz ovu muziku dok u nas ne uđe duh našeg boga’, odgovorio je. S osjećajem straha posmatrao sam kako jedan za drugim krikne i počne se trgati tamo-amo pod uticajem demonskih sila, uz grčevite trzaje i savijanje tijela.“⁷

Afrički kultovi igraju izrazito veliku ulogu u rock'n'rollu. Encyclopaedia Britannica to vrlo jasno definiše: „Afrički plesovi opsjednuća stigli su do zapadnog svijeta... Tokom tih plesova afričko božanstvo obuzima

plesača i izaziva luđački ples, svojstveno karakteru boga.“⁸

Masovna histerija na metal rock koncertu

U stručnom časopisu *Medizin heute* („Medicina danas“) (8/1982) izšao je vrlo informativan članak pod nazivom „Muzika kao droga i za-gađivač okoline“, u kojem se na osnovu istraživanja iznose sledeće činjenice:

„Zavijajući zvuci gitara koje su elektronski i pojačane, grozničavi staccato bubnjeva od kojih vibriraju živci – sve to onemogućava iako razmišljanje: rock i beat-muzičari svoje pretežno mlade slušaoce pretvaraju u urlajuće nakaze, a padanje u nesvijest smatra se uspjehom.“

Ljekar dr E. Knaul nadopunjuje: „Gubi se kontrola nad tjelesnim funkcijama. Stanje zanosa koje prate trzaji udova kao kod epilepsije, urlanje, ugrizanje, smijeh, mokrenje i trganje odjeće doživljava se kao

sreća i zadovoljstvo.“

„Možda je iskustvo jakosti te energije (ili, kako su rado pisali mas-mediji: masovne histerije) ono što je navelo njezine producente da se pobrinu za izvore te energije. Možda su zbog toga rock-muzičari bili prvi koji su udovoljili volji i želji da se odaju drogi kako bi više ‘iskusili’, te se počeli baviti magijom i astrologijom kako bi pronašli temelj za svoje razmišljanje i djelovanje. Jer već su odavno prešli fazu u kojoj im je uspijevalo shvatiti ono što su time širili. Oni koji se sjećaju prvih intervjuja s Elvisom Presleyem, *Beatlesima* i *Rolling Stonesima* kako su se nespretno izvlačili pri pitanju odakle i čemu tolika histerija na njihovim koncertima sjetiće se da ti pjevači tada ni sami nisu znali odgovor na to pitanje.“⁹

Bob Larson, koji je prije nego što je povjerovao u Isusa Hrista i sam bio aktivni rock-muzičar, bio je duboko zabrinut zbog zastrašujućih činjenica koje je otkrio u svojim istraživanjima: „Sotona zna da, ako u ove poslednje dane prije Isusovog ponovnog dolaska želi biti djelotvoran, mora zadobiti kontrolu nad mladima. Sotona se koristi hard-rockom kako bi masovno ovladao tom generacijom. Vlastitim očima sam gledao kako mlade pri plesanju uz rock-muziku opsjedaju demoni. To se osobito moglo primijetiti kod djevojaka. Čovjek bi od mlade dame očekivao da će kod plesa donekle sačuvati pristojnost; ali ipak sam posmatrao kako mlade djevojke zapadaju u grčevito trzanje što se moglo protumačiti samo kao manifestacija demonskog djelovanja. Zahvatio bi me strah kad bih video da se takve stvari događaju dok bi plesale uz moju muziku.

Demon nije prisiljen trajno ostati u jednoj osobi... ali ako se ta osoba prepusti ritmu rock-muzike, demon može nastupiti trenutno, ‘opustositi’ osobu moralno i duševno, a potom je opet napustiti. Petkom

i subotom uveče đavo uspostavlja kontrolu nad hiljadama mlađih života.”¹⁰

Na kraju potrebno je dodati: preglasna muzika, praćena ritmom koji zaglušuje i neprestano „nabija“, mirisi, mrak, izmjene boja i svjetlo koje para poput munje, mnogobrojni slušaoci koji sugestivno utiču jedni na druge – sve su to stvarna obilježja rock-koncerata i diskoteka. Vrijedno je pomenuti da su to isti činioci koji se koriste i u magijskim postupcima, kako bi sudionici zapali u stanja slična transu, u kojima su osobito prijemčivi za sugestije i hipnozu, kao i otvoreni za ulazak zlih duhova. Opojna stanja i zamagljenost razuma instrumenti su Sotone. Nasuprot tome, Sveti pismo uvijek govori o trezvenosti i budnosti, čak i prilikom pobožnog razmišljanja i molitvi.

9. „EKSPLOZIJA OKULTNOG“

„A ostali ljudi koji nisu poginuli od tih zala, nisu se pokajali za djela svojih ruku – nisu prestali da se klanjaju demonima i idolima od zlata, srebra, bakra, kamena i drveta, koji ne mogu ni vidjeti ni čuti ni hodati. I nisu se pokajali za svoja ubistva, ni za svoja vračanja, ni za svoj blud, ni za svoje krađe.“ (Otk. 9:20, 21)

U svom apokaliptičnom viđenju apostol Jovan ukazuje na zamračeno biće čovječanstva koje je otpalo od Boga i koje je zavedeno od Sotone, a koje je zadesio sud Božji. Čovjek sa svojim oholim i prkosnim duhom više ne nalazi mjesta obraćenju i kajanju, on ne želi kapitulirati pred Bogom. To je krajnja faza trajnog prezira Boga i pobune protiv Njega.

Biblija nam jasno nagovještava otpad od Boga u razdoblju koje pretodi Isusovom ponovnom dolasku (2. Sol. 2:3; Mat. 24:37-39) koji je vezan uz prevlast bezakonja tj. otpada od Božjeg poretka (Mat. 24:12). Ako pogledamo današnji svijet, ustanovićemo da se to već odavno događa, čak kod brojnih ljudi koji sebe nazivaju hrišćanima. Svjedočanstvo hrišćana vjernika i djelovanje Duha Svetoga za sada još zadržava konačnu katastrofu. Znakovi o kojima govore pororočke knjige jasno se već mogu raspoznati u vidu sve jačih „podrhtavanja“.

Uočljiva je sve veća tvrdoća srca u odnosu prema Bogu i njegovoj Riječi. Oholost ljudi zbog njihove „prosvijetljenosti“, naučnih i filozofskih dostignuća sprječava čovjekovo obraćenje Bogu.

Umjesto toga ljudi se klanjaju idolima koji su im omiljeli. Zlatni idoli

njihova je ekonomski moć, bakarni idoli njihova je tehnika i naoružanje, a kameni idoli njihove silne građevine – na njih se oslanjaju, u njih polažu svoje pouzdanje.

Blud, krađe i ubistva posvuda su postali uobičajeni i rašireni. To su posledice bezakonja koje je uzelo maha. Kurvarstvo, odnosno predbračni i vanbračni polni odnosi, u mnogim krajevima danas se smatraju „kavaljerskim prestupima“. Talas pornografije odavno nas je već preplavio putem mas-medija. Ako je vjerovati američkim novinama, u SAD-u se svake 23 minute počini jedno ubistvo, svakih 75 sekundi razbojnički napad i svakih 10 sekundi provala.

Klanjanje demonima i magija. Pod pojmom klanjanja demonima misli se na mnogo više nego klanjanje duhu vremena, ideologijama i idolima. Klanjanje demonima i magija odnosi se na okultnu katastrofu koja se sručila na čovječanstvo u apokaliptičnim razmjerima. Okultni uticaj rock-scene koji smo opisali samo je vrh tog brijege.

Neprestano raste zanimanje za okultne nauke, a isto tako i za parapsihologiju. U Sjedinjenim Američkim Državama više od stotinu koleđa nudi tečajeve iz parapsihologije. Knjige o medijima sa natprirodnim sposobnostima, astrologiji, magiji i čaranju imaju sve veće čitateljstvo. U svijetlu tih činjenica Friedrich W. Doucet napisao je u svojoj knjizi *Istorija okultnih nauka* (Geschichte der Geheimwissenschaften): „Milioni ljudi, mahom mladih, priklonili su se najrazličitijim sektama čija vjerovanja imaju magijski karakter, i koje obećavaju posjedovanje magijskih sila... Sve što je neistraženo, neobjašnjivo i neobično fascinira današnjeg čovjeka. Ukratko, možemo govoriti o talasu okultizma.“¹

Stadelmann piše: „Okultizam u današnje vrijeme cvjeta. To iznenađuje, jer naše ‘prosvjetljeno’ doba smatra da se uzdiglo iznad sveg

nadčulnog. Đavo, demoni, praznovjerje i magija pojmovi su koje je moderni čovjek naoko nadrastao. Tome da se te pojave prikazuju za-starjelima i nestvarnim, doprinijela je i teologija, koja vjeruje isključivo razumu.”²

Moderna teologija, koja je usmjerenata materijalistički i ovostrano, nije bila sasvim nedužna što se rascvjetao okultizam (što je paradoksalno), te je Os Guinness čak zaključio: „Hrišćanstvo, koje je okultne pojave počelo smatrati nepostojećima, izgubilo je svoje središnje mjesto između skeptika, koji su poricali postojanje tih pojava, i onih koji su ih otvoreno i potpuno prihvatali. Tako je svako ko je tražio duhovnu dimenziju a nije je mogao naći u crkvi posegnuo za okultizmom. Ironicno je da su teolozi, koji su se ravnodušno uljuljkali u racionalizam svoje teologije, poslednji koji vjeruju u takve stvari.“³

Ali ta okultna opasnost je izrazito stvarna!

Ljekar dr Ulrich Senn došao je do zaključka: „U našem stoljeću ‘eksplozije okultnog’ i ‘demonske invazije’, đavolov plan je da svakog čovjeka bio on vjernik ili ne, obrazovan ili neobrazovan demonski upravlja svojom duhovnosti i njime ovlađa.“

„Eksplozija okultnog“, objašnjava jedan poznati evangelizator, „demonski je oružani napad, kojem je cilj da trošne hrišćanske tvrđave osvoji na juriš. Ateistički obojena teologija pobrinula se u međuvremenu za duhovno razrijeđenu zonu, koju okultizam može bez ikakve muke svladati. To je naša situacija.“⁴

S obzirom na demonsku invaziju koja napreduje, ugledni teolog Peter Beyerhaus izričito zahtijeva da:

- i) talas okultizma u njegovim različitim oblicima i satanskom pozadnom ne smijemo smatrati bezazlenim;
- ii) talasu okultizma moramo suprotstaviti najveću budnost u vlastitom duhovnom životu;
- iii) s obzirom na talas okultizma, praktični hrišćani trebaju još savjesnije spoznati svoj poziv da u duhovnoj borbi stanu na stranu svjetla.⁵

Pažnja! Zavođenje na krivovjerje...

Dobro ćemo učiniti ako ozbiljno shvatimo i poslušamo Isusove uvjernjive opomene: „Pazite da vas ko ne zavede! (Mat. 24:4) i „Što vam kažem, to kažem svima: Bdijte! (Mar. 13:37). Gospod Isus to svojim sledbenicima ne kaže bez razloga, jer će u razdoblju prije Njegovog drugog dolaska doći do preplavljenosti okultnim i demonskim, te refiniranog zavođenja na krivovjerje:

Jevandelisti Matej (Mat. 24:24) i Marko (Mar. 13:22) govore o lažnim hristima (mesijama) i lažnim prorocima koji će pomoći okultnih sila činiti velike, lažne znake i čuda, i mnoge zavesti. Neki će slijediti lažne duhove i demonska učenja (1. Tim. 4:1). Na kraju će demonsko djelovanje uzeti toliko maha da će bezakonje praktično javno paradirati: „Njegova pojava, koju Sotona omogućuje svojim djelovanjem, propraćena je svakom silom i znacima i lažnim čudima.“ (2. Sol. 2:9). U Otkrivenju 16:13,14 dodatno se pojašnjava da se ti nadprirodni fenomeni temelje na djelovanju nečistih duhova „demonskih duhova, koji čine čuda“.

Prema Božjem planu živimo u vremenu u kojem nam Bog svoju volju i put spasenja objavljuje u svojoj Riječi, Bibliji, vremenu u kojem „još

ne vidimo a ipak vjerujemo“ (Jov. 20:29; 1. Pet. 1:8). Oni koji su povjerovali Isusu „hode po vjeri, a ne po onom što se vidi“ (2. Kor. 5:7).

Ali čovjek koji je otpao od Boga želi ponajprije vidjeti, želi gledati čuda i znakove. Sotona zna udovoljiti toj želji, on iskorištava potrebe svojih žrtava: čovjek želi vidjeti i Zavodnik mu daje da vidi, slaveći pri tom velike pobjede.

Na putu do pobjede

Nažalost, često stičemo utisak da se Isusova zajednica vjernika već toliko navikla na „talas okultizma“ u ovim „poslednjim danima“, da je toliko otupila i uspavala se, te jedva da se još neko uzbuduje nad takvim činjenicama, a kamoli da neko što bi bilo hitno potrebno uključi zvona za uzbunu, da bi zajednice probudio iz sna.

Hrišćani vjernici ne bi smjeli sjediti skrštenih ruku s obzirom na užasnu stvarnost okultnog i demonskog djelovanja. Tamo gdje su okultne sile uistinu na djelu, tamo su one izazov za sve koji su svjesno stali na Božju stranu.

U okultizmu se radi o djelovanju sila koje su neprijatelji Bogu, a iza kojih stoji sam Sotona kao organizator i onaj koji povlači konce! Njegov cilj ljudi je držati pod svojom upravom, u „tami“, odnosno u grijehu i udaljenosti od Boga, da bi ih na kraju povukao u vječnu propast. Đavo se svim silama bori protiv onih koji su u Isusu Hristu spašeni iz nemilosrdnih kandža Sotone, te pokušava hrišćanima postaviti zamke zbog kojih će posrnuti i koje će ih dovesti do pada.

Zbog toga je apostol Pavle opominjao pozvane u Efesu (Efes je tada bio središte okultizma!) da obuku „ratnu opremu Božju“ (Efes. 6:10-17), kako bi se oni koji vjeruju u Isusa mogli oduprijeti lukavštinima

Sotone: „Jer naša borba nije protiv krvi i tijela, nego protiv poglavara-stava, protiv vlasti, protiv upravitelja tame ovoga svijeta; protiv zlih duhova koji borave u nebeskim prostorima“ (Efes. 6:12).

I apostol Petar nas uporno poziva na budnost i postojanost u borbi protiv đavola i njegovih napada (1. Pet. 5:8-9a): „Budite trezveni, budno pazite! Vaš protivnik, Đavo, ide unaokolo kao ričući lav i traži koga da proždere. A vi mu se oduprite, čvrsti u vjeri...“

U pitanju je borba koju svaki hrišćanin smije i treba hrabro i s pouzdanjem izboriti. Hrišćanin zna da se pobjeda nad sotonim lukavim napadima može izboriti silom i moći Isusovom, i tu silu hrišćanin smije iskoristiti. I ovdje vrijedi uzvik: „Ali hvala Bogu koji nam dade pobjedu kroz našeg Gospoda Isusa Hrista!“ (1. Kor. 15:57). Carstvo Isusa Hrista i carstvo Sotonino dva su protivnička tabora, jer se Gospod Isus pojavio zato „da uništi đavolska djela“ (1. Jov. 3:8)! Isusovo djelovanje i Sotonino djelovanje apsolutno je nespojivo i međusobno se odnose kao vatra i voda. Ta činjenica uvijek iznova dolazi jasno do izražaja:

Bivši medij Victor Ernest pitao je na jednom spiritističkom sastanku (seansi) jednog duha, da li vjeruje da je Isus Hrist prolio svoju krv za oproštenje grijeha. Duh je osobu – medij koja je vikala od bolova sa stolice bacio na tlo.

Bijeli mag Cruz izvještava kako su ga napali duhovi: „Duhovi su navalili na mene sa svih strana. Govorili su mi da će me lišiti svoje zaštite i oduzeti mi svu moć koju sam imao nad njima. Takođe su mi rekli da će me ubiti onog časa kad se javno budem opredijelio za Hrista. I prijetili su mi da će poubijati svu moju rodbinu.“

Bivši spiritista R. Gasson osvjedočio se prilikom svoje poslednje seanse, kada je razmišljao o tome da prekine sa spiritizmom i pred svoj

život Isusu Hristu, da ga je njegov duh, koji ga je kontrolisao, pokušao udaviti.

Višestruko je utvrđeno da je za seansu smetnja (ili se duhovi čak ustručavaju pojavit) kada praktični hrišćani u blizini mole.

Isto tako, više je puta ustanovljeno da su astrološka i gatarska proroštva bila istinita samo do onog trenutka kad je dotična osoba postala hrišćaninom, a nakon toga više ne!

Uvijek iznova dolazi do napetosti kada praktični hrišćani dođu u kontakt s magijskim „iscjeliteljima“. Ozbiljna molitva takvog vjernika može blokirati izvor moći i spoznaje takvih „iscjelitelja“. Zbog toga takvi susreti često završavaju primjedbama poput ove: „Ne mogu vam pomoći. Imate drugačijeg duha od mene!“

Isus Hrist posjeduje najveći autoritet i moć. On je „glava svakog poglavarstva i svake vlasti“ (Kol. 2:10). Tamo gdje se sile tame i zla sučeljavaju s tim vrhovnim autoritetom Isusovim, one moraju bježati od Jačega.

Gospod Isus sam objašnjava: „Dok jaki (Sotona), dobro naoružan, čuva svoj dvor, sigurno je imanje njegovo. Ali kada dođe jači od njega, tada ga savlada i oduzme mu oružje u koje se uzdao te razdijeli što zaplijeni od njega“ (Luka 11:21-22).

„Isus je došao, jaki izbavitelj, ulazi u kuću jakog i naoružanog, razbijajući utvrde neprijateljske, i pobjednički izvodi zatočene. Osjećaš li Jačega, Sotono, ti zlikovče? Isus je došao, jaki izbavitelj.“ (Ludwig Allendorf)

Pobjednik u toj borbi dodaje važnu činjenicu: „Ko nije sa mnom, taj je protiv mene! Ko sa mnom ne sabira, taj prosipa.“ (Luka 11:23).

Te riječi jasno pokazuju da u Božjim očima ne postoji neutralno stajalište u pogledu djela i djelovanja Isusa Hrista. Na duhovnom području nema nikakve neutralnosti: ili smo na strani Hrista onako kako je objašnjeno u Bibliji – Božjoj Riječi – ili na strani Sotone. Hristovo djelo spasenja podrazumijeva da „uništi đavolska djela“, a jedan dio toga je okultizam.

Možemo li prema tome ostati ravnodušni? Nažalost, moguće je da i oni koji pripadaju Isusu u konkretnoj situaciji ne stanu na stranu svoga Gospoda, te se tako najčešće nesvesno okrenu protiv Njega. U takvom slučaju možemo doslovno primijeniti ono što se kaže u Galatima 6:7: „Ne zavaravajte se: Bog se ne može ismijavati. Jer šta čovjek posije, to će i požnjeti.“

Ne znači li to da bismo morali izbjegavati i najmanji kontakt (pa bilo to samo radi „zabave“ ili eksperimenta) sa svjetom okultnih duhova? Već nas i samo okultno štivo može staviti pod nadmoćni uticaj tih sila. Vrijedno je napomenuti da navodni „radnici carstva nebeskog“ koji čuvaju i čitaju opasne knjige o magiji, kao što su recimo apokrifi pod nazivom 6. i 7. knjiga Mojsijeva, obično imaju duhovno mrtvu zajednicu.

Biblija takvom lakovislenom ophođenju sa Zlim jasno suprotstavlja sledeće istine: „Strah Gospodnji izvor je života: on izbavlja iz zamke smrti“ (Izreke 14:27), „i strahom se Gospodnjim uklanja зло“ (Priče 16:6). „Životni je put pravednih: kloniti se zla, i ko pazi na svoj put, čuva život svoj“ (Izreke 16:17).

Strah Gospodnji znači povjerenje u Gospoda koje je puno strahopostovanja, a koje uključuje mržnju na зло.

Ukoliko slušamo ploče sa okultnim, bogohulnim i prljavim sadržajem,

nije li to čista uvreda Bogu?! Kakav rod tada možemo očekivati?

Svaki hrišćanin bi trebao svoj život prosuđivati u svijetlu Božje Riječi, i „svući sa sebe djela tame, a obući se u oružje svjetla“ (Rim. 13:12). Što bi ti sada trebao učiniti ako, obuzet rock-muzikom, stojiš u „službi Sotone“? Walter Kohli u svojoj knjizi *Rock-muzika i hrišćanski način života* ukazuje na rješenje:

„U apostolsko vrijeme spaljene su skupocjene vračarske knjige (Dj. 19:19). Jednako tako bi danas zarobljenici rock-muzike morali uništiti svoje ploče s okultnim, bogohulnim i prljavim sadržajem, ako žele da Riječ Božja u njima raste i prevlada (Dj. 19:20). Čovjek se ne može namjerno i stalno izlagati bezbožnim uticajima i istodovremeno imati živo zajedništvo s Bogom.“⁶

Zbog čega su mnogi Efežani koji su povjerovali u Isusa uništili svoje knjige o magiji? Zbog straha od Sotonine moći i prijetnji zlih duhova? Nipošto! Spašenike je toliko obuzela sila i slava Isusova i Njegov autoritet nad silama tame, da ih je podstaklo strahopoštovanje, ljubav i predanje prema njihovom Gospodu i Spasitelju. Na taj način oni su se takođe „dekontaminirali“ od zla i prljavštine okultizma, što je više nego čest savjet ili naredba Gospodnja svom narodu u Bibliji.

Prva posledica bila je: „Sve ih je obuzeo strah, pa se veličalo ime Gospodnje“ (Dj. 19:17).

Druga posledica: „I mnogi su obraćenici dolazili da priznaju i otkriju šta su sve praktikovali“ (Dj. 19:18).

Treća posledica: Nakon obraćenja i priznanja grijeha uslijedila su potrebna djela: mnogi su dosledno uništavali svoju okultnu literaturu i nije im padalo na pamet da je prodaju! (Dj. 19:19).

Pri tom nisu prezali pred finansijskim žrtvama: vrijednost spaljenih knjiga iznosila je 50.000 srebrnih drahmi. Ako pođemo od činjenice da je dnevna plata jednog radnika prema Mateju 20:2 bila jedan denar (= 1 drahma), tada se tim novcem moglo platiti 160 radnika cijelu jednu godinu! Kolika je naša spremnost na žrtvu?

Mora nam uvijek biti pred očima činjenica da je „Bog svjetlo i da никакve tame nema u njemu“ (1. Jov. 1:5)! On je savršeno svet i u svojoj blizini ne trpi nikakva grijeha. Prva Jovanova poslanica 1:6 nam kaže: „Ako tvrdimo da smo u zajedništvu s njim, a živimo u tami, lažemo i ne postupamo prema istini.“ Ali svako ko pripada Isusu, može biti radostan zbog ove sigurnosti: „Ako priznamo svoje grehe, vjeran je i pravedan da nam oprosti grijeha i očisti nas od svake nepravednosti.“ (1. Jov. 1:9).

Bog je jednom izraelski narod stavio pred izbor o kojem sve zavisi: „Danas za svjedočke protiv vas uzimam nebesa i zemlju: stavio sam pred tebe život i smrt, blagoslov i prokletstvo. Zato izaberi život da budeš živ i ti i tvoje potomstvo, tako što ćeš voljeti Gospoda, svog Boga, slušati njegov glas i držati se njega, jer od njega zavisi tvoj život i dužina tvojih dana...“ (5. Mojs. 30:19-20a).

ŠTA SI TI IZABRAO?

LITERATURA

Prvo poglavlje:

- 1) Siegfried Schmidt-Joos, Barry Graves: „Rock Lexikon“, Rowohlt Taschenbuch Verlag, Reinbek bei Hamburg, aktuelizovano i prošireno izdanje 1975, 54. str.
- 2) Tibor Kneif (izdavač): „Rock in den 70ern“, Rowohlt Taschenbuch Verlag, Reinbek bei Hamburg 1980, 114. str.
- 3) „Rock & Schwarze Magie“, Teil III, objavljeno u „Spotlight“ 12/1978, 11. str.
- 4) „Circus“, decembar 1971, 46. str.
- 5) Isto, 22. mart 1976, 35. str.
- 6) „Hit Parader“, februar 1978, 24. str.
- 7) Tekstove je sa engleskog preveo autor.
- 8) Uporedi sa 2. Korinćanima 11:14-15
- 9) „Rolling Stone“, 28. oktobar 1971, 41. str.
- 10) Bob Larson: „The Day Music Died“, Bob Larson Ministries, Denver/Colorado, 6. izdanje 1978, 83. str.
- 11) „Metal Hammer“, 2/1984, 62. str.
- 12) Jacob Aranza: „Backward Masking Unmasked“, Huntington House Inc., Shreveport/Louisiana 1983, 69. str.
- 13) „Bravo“, 6. oktobar 1983.
- 14) „Newsweek“, 21. novembar 1983, 48. str.
- 15) Hans-Jürgen Trabert u „Punkt“ 10/1981, 28. str.
- 16) „Metal Hammer“ 1/1984, 25. str.

Drugo poglavlje:

- 1) Horst Knaut: „Das Testament des Bösen“, Seewald Verlag, Stuttgart 1979, 135. str.
- 2) „Hit Parader“, jul 1975, 64. str.
- 3) Jacob Aranza: isto, 12. str.; John Rockwell: „Trommelfeuer“, Verlag Schulte + Gerth, Aßlar 1983, 68. str.

- 4) Jacob Aranza: isto, 7. str.
- 5) Siegfried Schmidt-Joos: „Sympathy For the Devil. Aleister Crowley, Kenneth Anger und die Folgen“, izdano u: J. Gülden, K. Humann (izdavač): „Rock Session 1“, Rowohlt Taschenbuch Verlag, Reinbek bei Hamburg 1977, 10. str.
- 6) „Rolling Stone“, 19. avgust 1971.
- 7) Tony Sanchez: „Die Rolling Stones“, Moewig Verlag, München 1980, 132. str.
- 8) „Rolling Stone“, 19. avgust 1971: citirano kod Tony Sancheza, isto, 154. str. sl.
- 9) Bob Larson: „Rock“, Tyndale House Publishers, Wheaton/Illinois 1980, 44. str.
- 10) „Rolling Stone“, 5. maj 1977, 55. str.
- 11) Tony Sanchez, isto, 13. str.
- 12) Siegfried Schmidt-Joos, isto, 13. str.
- 13) Tony Sanchez, isto, 196. str.
- 14) Ibid.
- 15) Ibid, 196. str. + 198. str.
- 16) Siegfried Schmidt-Joos, isto, 17. str.
- 17) Ibid, 17. str. sl.
- 18) Ibid, 18. str.

Treće poglavlje:

- 1) Richard Kriese: „Okkultismus im Angriff“, Hänsler-Verlag, Neuh.-Stuttgart, 1976, 14. str.
- 2) Os Guinness: „Asche des Abendlandes“, Hänsler-Verlag, Neuh.-Stuttgart, 1976, 266. str.
- 3) Ortwin Schweitzer: „Beweise mir Gott!“, Hänsler-Verlag, Neuh.-Stuttgart, 1978, 9. str. sl.
- 4) Rim. 1:19
- 5) Rim. 1:20
- 6) Rim. 1:21
- 7) Ps. 14:1
- 8) Jev. 1:1

- 9) Jev. 11:3
 - 10) Jev. 11:6
 - 11) Rim. 3:22b-23
 - 12) Rim. 6:23a
 - 13) 2. Kor. 6:14b
 - 14) 1. Tim. 2:4
 - 15) Dj. 17:30b
 - 16) Luk. 23:41a
 - 17) Rim. 3:22b-24
 - 18) Rim. 6:23
 - 19) 2. Kor. 5:15
 - 20) Jov. 8:44
 - 21) Horst E. Miers: „Lexikon des Geheimwissens“, Grenzwissenschaften, Wilhelm Goldmann Verlag, 4. izdanje 1981, 300. str.
 - 22) Helge Stadelmann: „Das Okkulte“, Brunnen Verlag, Gießen 1981, 3. str. sl.
 - 23) Merrill F. Unger: „Bibel Aktuell Band 7 Christsein heute“, Verlag Hermann Schulte, Wetzlar 1974, 84. str.
 - 24) 5. Mojs. 18:9-14
 - 25) Horst E. Miers, isto, 264. str.
- Potrebno je, doduše, napomenuti da pojave navedene pod tačkom 1. i 2. uzrokuju i pospješuju i drugi činioci, ne samo okultni uticaji.

Četvrtogoglavlje:

- 1) „Music-Scene Suisse/Schweiz“, br. 19, februar 1981, 77. str.
- 2) „Circus“, april 1972, 38. str.
- 3) „Rock & Schwarze Magie“, Teil I, izdano u „Spotlight“ 10/1978, 12. str.
- 4) „Hit Parader“, novembar 1968, 38. str. 5.
- 5) „Time“, 11. septembra 1978.
- 6) John Rockwell, isto, 78. str.
- 7) „Circus“, 22. decembar 1977, 12. str.
- 8) Bob Larson: „The Day Music Died“, isto, 181. str.
- 9) Bob Larson: „Rock“, isto, 135. str.
- 10) Siegfried Schmidt-Joos, isto, 11. str.

- 11) „Rolling Stone“, 16. mart 1972, 32. str.
- 12) S. Schmidt-Joos, B. Graves: „Rock-Lexikon“, isto, 357. str.
- 13) „Pop“ br. 23, 1976.
- 14) Guinness Book of World Records, Sterling Publishing Co., 1965, 181-183. str.
- 15) S. Schmidt-Joos, B. Graves: „Rock-Lexikon“, isto, 46. str.
- 16) „Rolling Stone“, 19. mart 1970, 10. str.
- 17) Pierre Granini: „Es ist gefährlich, die Geister zu verwirren. Das magische Weltbild der Can“, izdano u: J. Gülden, K. Humann (izdavači): „Rock Session 1“, isto, 3-9. str.

Peto poglavlje:

- 1) „Time“, 15. avgust 1975, 4. str.
- 2) Jacob Aranza, isto, 18. str. sl.
- 3) „Waco Tribune-Herald“, 28. februar 1982.
- 4) John Rockwell, isto, 76. str.
- 5) „Circus“, 16. avgust 1976, 30. str.
- 6) Ibid, 30. april 1981, str. 45. sl.
- 7) Ibid, 22. jun 1978, 15. str.
- 8) „Rolling Stone“, 25. mart 1976, 9. str.
- 9) Ibid, 7. april 1977, 49. str.
- 10) Bob Larson: „Rock“, isto, 133. str.
- 11) Druge dvije verzije glase: „Kids In Satanic Service“ i „Knights in Satanic Service“.
- 12) „Hit Parader“, jesen 1982, 27. str.
- 13) Richard Kriese, isto, 21. str.

Šesto poglavlje:

- 1) T. Kneif: „Rock in den 70ern“, isto, 112. str.
- 2) Ibid, 113. str.
- 3) „Metal Hammer“ 4/1984, 7. str.
- 4) Ibid, 2/1984, 10. str.
- 5) Ibid, 1/1984, 15. str.
- 6) „Desaster“ br. 6/7, jul 1984, 16. str.

- 7) Ibid, br. 1/2, februar 1984, 12. str.
- 8) „Diagnosen“ 10/1983, 81. str. Jedna druga verzija glasi: AC/DC = „AntiChrist / Devil Cooperation“.
- 9) Hans-Jürgen Trabert u: COGO, br. 27, jun/avgust 1980, 11. str.
- 10) „Metal Hammer“ 4/1984, 62. str.

Sedmo poglavlje:

- 1) John Rockwell, isto, 40. str.
- 2) „Rolling Stone“, 26. oktobar 1972, 12. str.
- 3) „Life“, 3. oktobar 1969, 74. str.

Osmo poglavlje:

- 1) Werner F. Bonin: „Lexikon der Parapsychologie und ihrer Grenzgebiete“, Scherz-Verlag, Bern und München 1976, 351. str.
- 2) Dave Hunt: „The Psychic War“, neobjavljeni rukopis, 190. str.; citirano kod: Samuel Pfeifer: „Gesundheit um jeden Preis?“, Brunnen Verlag, Basel 1980, 105. str.
- 3) Werner F. Bonin, isto, 498. str.
- 4) Gerhard Bergmann: „...und es gibt doch ein Jenseits“, Schriftenmission-verlag Gladbeck, 3. izdanje 1976, 199. str.
- 5) „Siegener Zeitung“ od 29. mart 1982.
- 6) Joost A.M. Meerloo: „Rhythmus und Ekstase“, Forum-Verlag, Wien 1959, 124. str.
- 7) Larson: „The Day Music Died“, isto, 183. str.
- 8) Encyclopaedia Britannica, Vol. 7, 1965, 39. str.
- 9) „Rock & Schwarze Magie“, Teil I, isto, 13. str.
- 10) Larson: „The Day Music Died“, isto, 184. str.

Deveto poglavlje:

- 1) Friedrich W. Doucet: „Geschichte der Geheimwissenschaften“, Wilhelm Heyne Verlag, München 1982, 42. str.
- 2) Helge Stadelmann, isto, 3. str.
- 3) Os Guinness, isto, 264. str.
- 4) Richard Kriese, isto, 24. str.

5) Peter Beyerhaus: „Die okkulte Welle“, Missionsverlag der Ev.-Luth. 6) Gebetsgemeinschaften e.V., Bielefeld 1979.

7) Walter Kohli: „Rock-Musik und christliche Lebenshaltung“, Das Haus der Bibel, Zürich/Basel/Genf 1981, 70. str.